

FELÜGYELETI HÍREK

Felügyeleti javaslatok a budapesti bankközi kamatláb szabályozására és ellenőrzésére _____	2
Gyorselemzés a 2012/13-es kgfb átkötési időszak legfőbb eredményeiről _____	3
Frissült a rögzített árfolyamon törlesztő devizakölcsönök statisztikája a 2012. december végi adatokkal _____	5
Statisztika a kényszerértékesítésre kijelölt lakóingatlanokról _____	5
Adatszolgáltatók figyelmébe _____	5
Szakmai konzultációk a Felügyelet által kiadott követeléskezelési ajánlásról _____	5

FELÜGYELETI SZABÁLYOZÁS

PSZÁF rendelet a befektetési alapok adataiban bekövetkező változások bejelentéséről _____	6
PSZÁF rendelet az elektronikus űrlapok benyújtásának technikai feltételeiről _____	6
Ajánlás az ügyfél által adott befektetési megbízás teljesítéséről _____	8
Ajánlás a befektetés előtti ügyféltájékoztatásról _____	9
Ajánlás a pénzügyi intézmények ingatlanpiaci kockázatai mérséklésének elősegítésére _____	9
A SREP kockázatos portfóliókról szóló tájékoztató éves felülvizsgálata _____	10

PÉNZÜGYI BÉKÉLTETŐ TESTÜLET

A Pénzügyi Békéltető Testület 2012. évi működésének tapasztalatai _____	11
---	----

PIACI TÜKÖR

Gyorselemzés – a hitelintézeti szektor a 2012. decemberi adatok alapján _____	14
Gyorselemzés – a pénzügyi vállalkozások a 2012. decemberi előzetes adatok alapján _____	15
Gyorselemzés – 2012. decemberi befektetési szolgáltatói adatok _____	16

Gyorselemzés a biztosítók 2012. IV. negyedéves adatai alapján _____	18
---	----

Gyorselemzés – 2012. IV. negyedéves pénztári adatok _____	19
---	----

FOGYASZTÓVÉDELEM

Összefoglaló a Felügyelet fogyasztóvédelmi célú, 2012. IV. negyedéves hatósági tevékenységéről _____	21
Megújult a vitarendezési fórumok tájékoztatója a Felügyelet honlapján _____	22
Mintatájékoztatók fizetési késedelembe esés esetére és a szerződés felmondása előtt _____	24

NAGYÍTÓ

Magyar modell a biztosítási piacon - Kit tiltanának be valójában? - Interjú dr. Banyár Józseffel _____	25
--	----

EURÓPAI UNIÓ

Michel Barnier uniós biztos nyilatkozata a bankközi referenciakamatlábakról _____	28
Pénzmosás elleni küzdelem: a Bizottság szigorúbb szabályokkal válaszol az új fenyegetésekre _____	28
Az európai bankrendszer kockázatértékelési jelentése _____	29
Az EBA helyreállítási tervek kidolgozását javasolja az EU nagy, határokon átnyúló bankcsoportjai számára _____	30
Az ESMA kibocsátotta első kockázati jelentését az értékpapír piacokról _____	30
Az ESMA észrevételeket vár a shortolási rendelet felülvizsgálatára vonatkozóan _____	32
ESMA szabályok az alternatív alapkezelők túlzott kockáztvállalásának korlátozására _____	32
Az EIOPA nyilvánosságra hozta a jelentését a felügyeleti kollégiumok működéséről és a 2013. évi akciótervről _____	33

JOGI IRÁNYTÚ

Felügyeleti állásfoglalások _____	34
-----------------------------------	----

Felügyeleti javaslatok a budapesti bankközi kamatláb szabályozására és ellenőrzésére

Szabályozási, kockázatkezelési és ellenőrzési hiányosságokat tárt fel a budapesti bankközi kamatláb jegyzését áttekintő felügyeleti vizsgálat. A PSZÁF írásban fogalmazta meg a megfelelő módszertanra, kontrollpontokra, illetve az irányítási és ellenőrzési rendszerek kialakítására vonatkozó elvárásait az érintett bankoknak.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) 2012 őszétől 17 hazai hitelintézetnél folytatott le témavizsgálatot a budapesti bankközi kamatláb (BUBOR) jegyzési gyakorlatára vonatkozóan, a BUBOR képzését szponzoráló Magyar Forex Társaság (MFT) illetve a jegyzési információkkal rendelkező Magyar Nemzeti Bank (MNB) adatait is felhasználva. A PSZÁF vizsgálatára azután került sor, hogy a brit és amerikai pénzügyi felügyelet 2012 nyarán közzétették: a Barclay's Bank manipulálta az euróra (EURIBOR), illetve az angol fontra és amerikai dollárra (LIBOR) vonatkozó bankközi kamatlábakat.

A PSZÁF [statisztikai elemzése](#) a hazai piaci szereplőknél alátámasztotta, hogy a múltban nem történt szándékos és eredményes eltérítése a BUBOR értékének, az rásimult a jegybanki alapkamat pályájára. A vizsgálat viszont megállapította: a BUBOR-t kialakító bankoknál (2013. február 1-től már csak 10 aktív árjegyző van a piacon) a folyamat nem volt és ma sincs szabályozva, azt nem illesztették be a kockázatkezelési rendszerbe, s hiányzik annak ellenőrzése is.

Az érintett hitelintézeteknél a jegyzésnél nincsenek továbbá belső szabályzatok a módszertanra, az operatív lebonyolításra, a jegyzés eredményének ellenőrzésére és archiválására vonatkozóan. Az MFT által készített BUBOR szabályzat sem adott részletes módszertani útmutatót, sőt nem határozta meg pontosan a BUBOR fogalmát sem.

A PSZÁF megállapította széleskörű vizsgálata során: a BUBOR jegyzés során a szereplők nem alakították ki a folyamatba épített kontrollokat sem. Módszertan hiányában kizárólag a jegyzést végző vagy előkészítő – utólag azonosíthatatlan – üzletkötők szakmai tapasztalata, igényessége határozta meg, hogy milyen piaci információkat használnak fel a folyamat során. A piaci kockázatkezelés folyamataiban nem szerepelt a jegyzések ellenőrzése, az elrontott jegyzésekre nem kérdeztek vissza, s nem történtek hibajavítások. Az eljárást az adott bankok belső ellenőrei vagy külső auditorok sem vizsgálták, vezetői jelentések nem készültek róluk. A LIBOR botrány kirobbanása után néhány bank a külföldi anyabank kezdeményezésére már folytat(ott) belső vizsgálatot, illetve megkezdte a belső szabályozás kialakítását.

A BUBOR, mint nemzeti bankközi kamatláb sajátossága a hasonló referencia mutatókhoz képest, hogy a jegyzés működésében összesítő szerepet vállalt az MNB. E közreműködés alapvetően a napi jegyzések összesítésére és a kamatláb-értékek kiszámítására szorított, ám mindez a piac felé azt a látszatot keltette, mintha a BUBOR-jegyzés – a folyamatos hatósági részvétel miatt – folyamatában ellenőrzött tevékenység lenne. Ez

az ellenőrző szerep azonban semmilyen formában nem valósult meg, kizárólag a napi jegyzések összesítése és a kamatláb kiszámítása volt az MNB feladata.

A hiányosságok pótlására, a rendszer megerősítésére a PSZÁF már vizsgálati levelekben fogalmazta meg elvárásait, amelyeket rövidesen nyilvános ajánlásban is összefoglal. Az érintett bankoknak ennek keretében szabályozniuk kell a jegyzés folyamatát, ki kell alakítaniuk a megfelelő kontrollpontokat, be kell illeszteniük e tevékenységet is kockázatkezelési rendszerükbe, s gondoskodniuk kell a jegyzés rendszeres ellenőrzéséről, vezetői beszámoltatásáról. A felügyeleti elvárások teljesülését a PSZÁF átfogó vizsgálatok során fogja ismételtelen ellenőrizni.

A PSZÁF azt is kezdeményezte, hogy az MFT dolgozzon ki a jegyzésben részt vevők számára (megsértés esetén szankciókat is tartalmazó) magatartási kódexet, s azt is, hogy az MFT Szakmai Bizottságát bővítsék ki a PSZÁF és az Államadósság Kezelő Központ által jelölt független szakértőkkel.

A BUBOR a magyar pénz- és tőkepiac meghatározó eleme, szerepét a felügyeleti elemzés szerint más referencia mutató nem tudja átvenni. E mutató fontosságát jelzi, hogy 2012. június 30-án itthon mintegy 2500 milliárd forint hitel és 600 milliárd forint betét árazódott a hazai bankközi kamatláb alapján, s közel húsz hatályos jogszabály hivatkozik a BUBOR-ra. A bankközi kamatlábat jegyző hitelintézetek száma ugyanakkor csökken, a jegyzések mögött nincsenek valós bankközi ügyletkötések (miközben az indexhez jelentős hitel- és betétállomány kötődik), a 2008-as likviditási válság nyomán pedig a bankközi piac általában is jelentősen beszűkült. A BUBOR így nem teljesíti azon célját, hogy pontos információt adjon a pénz- és tőkepiacnak a mögöttes ügyletekről.

A PSZÁF a kereskedés újraindítása érdekében javasolja a bankközi limitek újbóli kiterjesztését, üzletkötési kötelezettség bevezetését (kétoldali, bid/offer jegyzés bevezetésével), illetve az önként vállalt jegyzési kötelezettség feltételeinek megteremtését az aktív árjegyző bankoknak. Ezzel párhuzamosan célszerű ésszerűen csökkenteni a jegyzett futamidők számát (például overnight, 1 és 2 hét, 1,3,6 és 12 hónap), a kiemelt futamidőket és azok egységes alkalmazásának kereteit az MFT-nek javasolt meghatározni. A jegyző bankok számának csökkenése miatt a PSZÁF kezdeményezi a BUBOR átlagolási módszertan átalakítását a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően úgy, hogy az eddig alkalmazott felső és alsó 4-4 ajánlat eltávolítása helyett a mindenkori résztvevők 25-25 százalékának szélső ajánlatait nyessék le a BUBOR-értékek kiszámítása érdekében.

Ha a jegyzők száma tovább apad, akár felügyeleti szabályozási lépések is szükségessé válhatnak, például megfontolandó lehet jegyzési kötelezettség jogszabályi előírása is.

Mivel az Európai Bizottság már dolgozik a benchmarkokra vonatkozóan új uniós jogszabálytervezeten, a majdani hazai szabályozás kialakításánál már ezt tekintetbe kell majd venni. A Bizottság javaslata az 2013. III. negyedévére várható.

2013. február 13.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény: Felügyeleti javaslatok a budapesti bankközi kamatláb szabályozására és ellenőrzésére](#)

[A BUBOR-hoz köthető állományok és a BUBOR jegyzések részletes statisztikai elemzése](#)

Gyorselemzés a 2012/13-es kgfb átkötési időszak legfőbb eredményeiről

ÖSSZEGRÉS

A 2012/13-as kampányidőszakban becsléseink szerint 723 ezer magyarországi üzemben tartó kötött új kgfb szerződést. Ebből 248 ezren a régi biztosítójukhoz kötöttek vissza, azaz a biztosítót váltók száma 475 ezer volt. Ez lényegesen kevesebb, mint az előző években volt, aminek csak részben oka, hogy egyre nagyobb az évközi évfordulós szerződések aránya, amelyek nem érintettek a kampányidőszakban. A visszakötők aránya tovább növekedett, ami azt jelzi, hogy a biztosítók a korábbiaknál is intenzívebben koncentráltak az új ügyfelek megszerzésére, és kevésbé a régiek megtartására.

A teljes piac állománydíja 2%-kal csökkent annak ellenére, hogy a biztosítók átlagosan csaknem 5%-kal magasabb tarifát hirdettek meg. Az átkötésekkel az üzemben tartók 4,8 milliárd forintot, a régi biztosítójuk új díjához képest 35,9%-ot takarítottak meg. Ez a drasztikus megtakarítás jelentős részben egyfajta portfólió tisztításra utal: a biztosítók egyes szegmensekben olyan tarifákat hirdettek meg, amelyeknek az elsődleges célja, hogy a nem kívánatos szerződések (például problémás flották, stb.) elhagyják az adott biztosítót („kiárazás”). A mostani kampányban, a korábbi évekkel szemben, inkább az alacsonyabb díjú szerződéseknek történtek az átkötések.

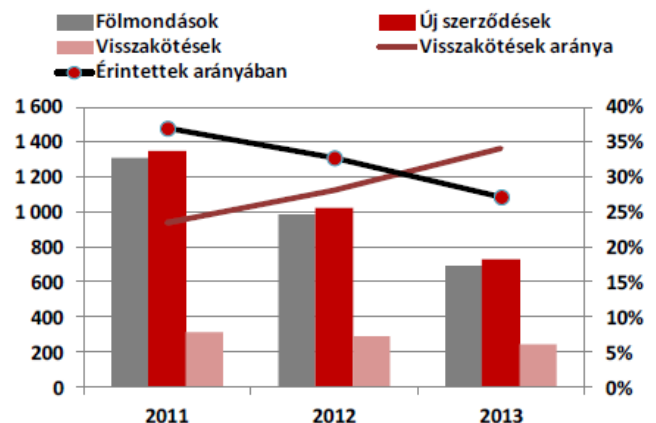
RÉSZLETES GYORSELEMZÉS

A biztosítók (ide értve a fióktelep útján értékesítőket is) az átkötési időszakban összességében a tavalyi 978, illetve 1.026 ezerrel szemben 692 ezer fölmondást, illetve 729 ezer új szerződést regisztráltak. Ebből 1176 fölmondás, illetve 5150 új kötés tartozik a hazai biztosítók fióktelepeihez, a többi a hazai gépjárműállományt érintette (figyelembe véve a Magyarországon tevékenykedő fióktelepeket is).

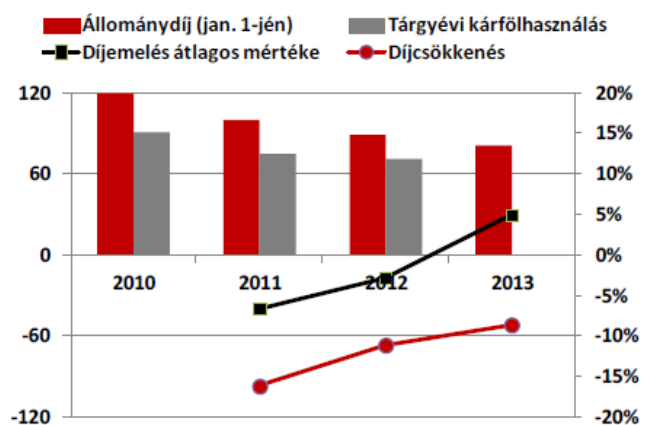
A fölmondások, illetve új kötések száma közötti jelentős eltérésnek több oka van. Egyrészt a hazai biztosítók határon átnyúló tevékenysége folytán szerzett/elvesztett állomány jellemzően nem jelenik meg a többi biztosítónál az elvesztett/szerzett állományban. Másrészt a szerződések egy része (különösen a flottáké) határozott tartamra szól, amelyek a nélkül szűnnek meg, hogy föl kellene mondani őket, emiatt ezek a felmondott szerződések között nem szerepelnek, az új szerződések között azonban igen. Harmadrészt a váltó ügyfelek egy része nem, illetve nem megfelelően mondja föl a régi szerződését, ami az új szerződés semmisségét eredményezi. Ezen túlmenően a törlések/új szerzések egy része nem az átkötésekhez kapcsolódik (új/lejáró kockázat, technikai törlések, egyéb állománykezelési hiányosságok).

A jelenlegi kampányidőszakban (2013. január 1-jével) csak azon szerződők köthettek új szerződést, amelyek biztosítási évfordulója január 1-jére esik. 2011. január 1-jével szűnt meg az a rendelkezés, hogy minden kgfb szerződésnek január 1-jén van az évfordulója. Az üzembentartó-váltásokkal, illetve járművásárlásokkal az évközi évfordulós szerződések aránya fokozatosan nő, és ezzel fokozatosan csökken azok aránya, akik január 1-jén válhatnak szerződést. Saját becslésünk szerint az év eleji évfordulós szerződések aránya jelenleg kb. kétharmad. Az átkötések visszaesése azonban nem csupán ennek köszönhető, mivel azt látjuk, hogy azok közül, akik most élhetnek volna az átkötés lehetőségével, arányában is jóval kevesebben kötöttek át ténylegesen, mint tavaly.

1. ábra Átkötési adatok

2. ábra Díjszint változása

A saját biztosítójukhoz visszakötők száma jelentősen csökkent (a tavalyi 288 ezerrel 248 ezerre), a szerződést váltókhoz viszo-

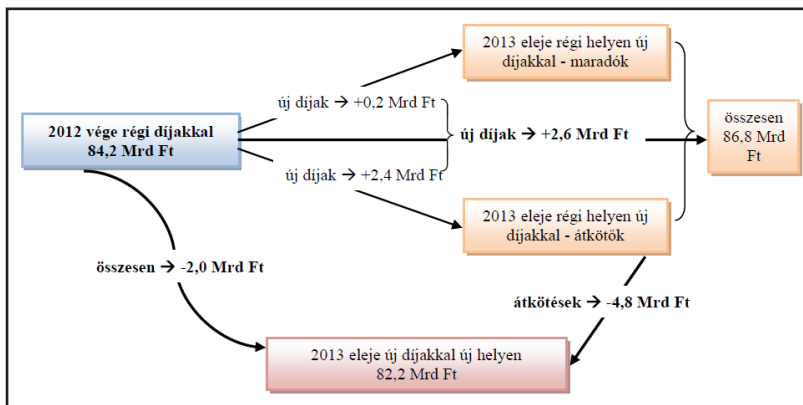

Dr. Váczy Imre a 2013. február 20-án tartott sajtótájékoztatón a kgfb aktuális kérdéseiről tartott előadást.

nyítva azonban arányuk azonban nagymértékben nőtt (28%-ról 34%-ra). Ez arra utal, hogy a biztosítók az új ügyfeleknek egyre kedvezőbb feltételeket ajánlanak, vagyis a korábbinál is sokkal inkább az új szerzésekre helyezik a hangsúlyt a régi ügyfelek megtartásával szemben.

A 2012/13-as kampány az állománydíjak további, de a korábbi éveknél kisebb ütemű csökkenését eredményezte. A csökkenő ütemet több tényező is magyarázza. A legfontosabb, hogy a biztosítók a korábbi évekkal ellentétben átlagosan magasabb tarifákat hirdettek meg, ami azt jelenti, hogy 2010 óta először nőtt volna az állománydíj, ha senki sem köt új szerződést. Az átkötések jelentős díjcsökkentő hatásából értelem szerűen csak a január 1-jei új szerződések jelenhetnek meg. Az évközi évfordulós szerződések terjedésével az átkötések árcsökkentő hatása egyre inkább az év további szakaszára tolódik, ráadásul a kampányidőszakban érintett ügyfelek közül lényegesen kevesebben váltottak, mint korábban.

A biztosítók átlagosan 4,92%-kal magasabb tarifákat hirdettek meg, azaz ha senki sem köt új szerződést, akkor a 2012 végi 84,2 milliárd forintos állománydíj 2013. január 1-jére 86,8 milliárd forintra emelkedett volna. Becsléseink kalapján ez a 2,6 milliárdos díjnövekmény csaknem kizárólag a váltók körében jelent meg (2,4 Mrd Ft), ami jelentős motivációt jelenthetett a váltásra. Az átkötéssel ezt a többletet ugyanilyen mértékű csökkenésre változtatták, így a váltással az ügyfelek 4,8 milliárd forintot takarítottak meg, az állománydíj 82 milliárdra csökkent. Az évközi fordulós szerződések (a tapasztalatok szerint lényegesen visszafogottabb) átkötésével ez kb. másfél milliárd forinttal még tovább csökkenhet. Ezt a folyamatot szemlélteti az alábbi folyamatábra:

Az alábbi táblázat a fenti két lépés (új tarifák, illetve az átkötések) hatását külön-külön becsülve tartalmazza, hogy látható

legyen, az egyes lépések végén hogyan alakult az átkötést választók, illetve a régi biztosítójuknál maradó átlagos állománydíja, illetve a végső díjuk az egyes lépcsőfokokhoz viszonyítva mennyivel csökkent.

	a régi biztosítónál		az új biztosítónál	díjnövekedés	
	2011-es tarifa	2012-es tarifa	2012-es tarifa	régi díjhoz	régi bizt. új díjához
összes	19 546	20 157	19 081	3,1%	-5,3%
átkötő	15 112	18 458	11 824	22,1%	-35,9%
maradó	20 448	20 503	20 503	0,3%	0,0%

A 2013. január 1-jei átkötésekkel becsléseink szerint a régi biztosítójuk új tarifájának 35,9%-át takarították meg az ügyfelek. Ebben a nagymértékű esésben az is közrejátszott, hogy a biztosítók egyes szegmenseket, illetve flottákat „kiáraznak”, vagyis olyan tarifákat határoznak meg, aminek célja, hogy az adott szegmens, illetve flotta más biztosítónál keressen fedezetet. Az átkötők a régi díjukhoz képest „csak” 22,1%-ot takarítottak meg.

Dr. Kolozsi Sándor a kgfb szerződésekkel kapcsolatos fogyasztóvédelmi tapasztalatokról adott tájékoztatást.

A 35,9%-os megtakarítás magasabb, mint az előző évben a váltással elérhető 31,8%, miközben a korábbi (az online alkuszok adatai alapján készült) elemzésekben azt láttuk, hogy jelentősen csökken az egy szerződésváltással megtakarítható összeg. Ez a látszólagos ellentmondás azért alakult ki, mert egyrészt az alkuszi adatszolgáltatás nem teljeskörű (pl. a nagy flották tipikusan nem az online alkuszokon keresztül váltanak biztosítót). Másrészt a korábbi évek tapasztalataival ellentétben a biztosítást váltók inkább az alacsony díjú szerződésekből kerültek ki: a 19.546 Ft-os régi átlagdíjjal szemben (ami a kampányidőszak hatására 19.081 forintra mérséklődött) a fölmondott szerződések átlagdíja 15.112 forint volt, ami az átkötések hatására 11.824 forintra csökkent.

2013. február 20.

Kapcsolódó anyagok

[Gyorselemzés a 2012/13-es kgfb átkötési időszak legfőbb eredményeiről](#)

[Váczy Imre: Aktuális KGFB kérdések \(sajtótájékoztató - 2013. február 20.\)](#)

[Kolozsi Sándor: A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződésekkel kapcsolatos fogyasztóvédelmi tapasztalatok \(sajtótájékoztató - 2013. február 20.\)](#)

Frissült a rögzített árfolyamon törlesztő devizakölcsönök statisztikája a 2012. december végi adatokkal

2012. december 31-ig 102 201 darab gyűjtőszámlát nyitottak meg a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások deviza alapú jelzáloghiteles ügyfelek igénylése alapján.

Decemberben 14 519 darab új gyűjtőszámla-hitel szerződést kötöttek, és ezzel a megkötött árfolyamgát szerződések kumulált darabszáma már meghaladta a 120 ezret. Mivel a lehetséges igénybe vevők teljes köre 2012. év végén körülbelül 456 ezer fő volt, így az érintettek 26%-a lépett be az árfolyamgát konstrukcióba tavaly év végéig. A rögzített törlesztési árfolyamú devizakölcsönök teljes állománya december végén 948 Mrd Ft volt, amely a lehetséges teljes devizahitelállomány 30%-a. Az árfolyamgát konstrukcióban résztvevő gyűjtőszámlahitelek tavaly összesen 4 602 millió Ft kamat megfizetése alól mentesültek.

A jogalkotó meghosszabbította a gyűjtőszámlahitel konstrukció igénylésének határidejét, így az árfolyamgát szerződés megköté-

sét a hiteladósok 2013. március 29-ig írásban kezdeményezhetik a devizakölcsön tekintetében hitelezőnek minősülő pénzügyi intézménynél (2012. évi CCVIII. törvény, Magyar Közlöny 2012. évi 178. száma).

Budapest, 2013. február 8.

Kapcsolódó anyagok

[Frissült a rögzített árfolyamon törlesztő devizakölcsönök statisztikája a 2012. december végi adatokkal](#)

[Rögzített árfolyamon törlesztő devizakölcsönök adatai \(2012. december 31.\)](#)

Statisztika a kényszerértékesítésre kijelölt lakóingatlanokról

Megjelent a 2013. I. negyedéves adatokkal kiegészített statisztika a kényszerértékesítésre kijelölt lakóingatlanokról.

A statisztika elérhető a [Jelentések, statisztikák/Statisztikák/Kényszerértékesítés](#) menüpontban.

2013. február 26.

Adatszolgáltatók figyelmébe

TÁJÉKOZTATÓ A HITELINTÉZETEK ÁLTAL FELTETT LEGFRISSEBB ADATSZOLGÁLTATÁSI KÉRDÉSEK ÉS AZ AZOKRA ADOTT PSZÁF VÁLASZOK KÖZZÉTÉTELÉRŐL

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete kiegészítette a hitelintézetek adatszolgáltatásokkal kapcsolatos, [közérdekű kérdéseire adott válaszait](#) a tranzakciós illetéknek a 2A Eredménykimutatás táblában való kimutatása témakörben.

A kérdés és válasz elérhető az [Adatszolgáltatás/Hitelintézetek](#) oldalon.

2013. február 11.

* * * * *

A HITELINTÉZETI ADATSZOLGÁLTATÁSI JELENTÉSEK ELLENŐRZŐ SZABÁLYAINAK MÓDOSÍTÁSA

A hitelintézeti adatszolgáltatási jelentések [ellenőrző szabályait tartalmazó táblázat](#) frissített változata megtekinthető a 4. Kapcsolódó előírások, technikai segédletek részeként, az [Adatszolgáltatás/Hitelintézetek](#) oldalon.

Budapest, 2013. február 15.

Szakmai konzultációk a Felügyelet által kiadott követeléskezelési ajánlásról

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete konzultációt szervezett 2013. február 26-án és 27-én a bankok és a pénzügyi vállalkozások fogyasztóvédelmi kapcsolattartói (vagy az intézmény választása szerint az intézmény követeléskezelési szakértője) részére a Felügyelet által [követeléskezelési témában kiadott ajánlással](#) kapcsolatban.

A megbeszélésen a Felügyelet ismertette a követeléskezelési ajánlás kiadásának okait, az abban foglalt rendelkezéseket, jó gyakorlatokat.

PSZÁF rendelet a befektetési alapok adataiban bekövetkező változások bejelentéséről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 1/2013. (II. 12.) PSZÁF rendelete a befektetési alapok adataiban bekövetkező változások bejelentésének tartalmi és formai feltételeiről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény 117. § (1) bekezdés f) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a 21. § n) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** E rendelet alkalmazásában elektronikus űrlap: a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásokról és az állam által kötelezően nyújtandó szolgáltatásokról szóló 83/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet 2. § 3. pontjában meghatározott fogalom.
- 2. §** A Magyarország területén székhellyel rendelkező befektetési alapot kezelő befektetési alapkezelőnek a befektetési alap – a befektetési alapkezelőkről és a kollektív befektetési formákról szóló 2011. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Batv.) 132. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott – adataiban bekövetkezett változásra vonatkozó, a Batv. 136. § (1) bekezdés l) pontja alapján a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: a Felügyelet) felé fennálló bejelentési kötelezettségét (a továbbiakban: bejelentési kötelezettség) az 1. mellékletben meghatározott adattartalmú elektronikus űrlapon kell teljesíteni az engedélyezési, jóváhagyási és nyilvántartásba vételi, törlési eljárásokban, valamint a bejelentések során alkalmazott elektronikus űrlapok benyújtásának technikai feltételeiről szóló 2/2013. (II. 12.) PSZÁF rendelet rendelkezései szerint a Felügyelet által a hiteles adatok fogadásához kialakított és üzemeltetett elektronikus kézbesítési rendszeren (a továbbiakban: ERA rendszer) keresztül.
- 3. §** (1) Egy űrlapon egy befektetési alap több adatának változását is be lehet jelenteni, de egy űrlapon csak egy befektetési alappal kapcsolatban lehet bejelentési kötelezettséget teljesíteni.

- (2) Az űrlaphoz csatolni kell az adatok változását, valamint a változások hatálybalépésének időpontját alátámasztó és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény alapján az ügyféltől kérhető dokumentumokat.
- 4. §** (1) Ha a Felügyelet megállapítja, hogy a bejelentés javítást, kiegészítést vagy dokumentummal történő alátámasztást igényel, ennek teljesítésére a befektetési alapkezelőt felszólítja. A befektetési alapkezelőnek a javított, módosított adatok bejelentését, illetve az alátámasztó dokumentumok megküldését a Felügyelet részére egy megismételt bejelentés formájában, az 1. melléklet szerinti elektronikus űrlap kitöltésével és benyújtásával kell teljesítenie. A megismételt bejelentésben hivatkozni kell a korábbi bejelentés számára és a megfelelő rovatban meg kell jelölni a bejelentés megismételt jellegét.
- (2) Ha a bejelentésre kötelezett befektetési alapkezelő önellenőrzése, belső ellenőrzése vagy egyéb lefolytatott ellenőrzése során kiderül, hogy a korábban bejelentett adatok javítása vagy módosítása szükséges, a befektetési alapkezelőnek a tény feltárásától számítva haladéktalanul, de legkésőbb 5 munkanapon belül kell az (1) bekezdésben meghatározott megismételt bejelentést megtennie.
- 5. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő hatvanadik napon lép hatályba.

Dr. Szász Károly s. k.,

a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének elnöke

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 1/2013. \(II. 12.\) PSZÁF rendelete a befektetési alapok adataiban bekövetkező változások bejelentésének tartalmi és formai feltételeiről](#)

PSZÁF rendelet az elektronikus űrlapok benyújtásának technikai feltételeiről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 2/2013. (II. 12.) PSZÁF rendelete az engedélyezési, jóváhagyási és nyilvántartásba vételi, törlési eljárásokban, valamint a bejelentések során alkalmazott elektronikus űrlapok benyújtásának technikai feltételeiről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény 117. § (1) bekezdés f) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a 21. § n) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** E rendelet alkalmazásában:
 1. adminisztrátor jogú felhasználó: az ügyfél ERA rendszerben elsőként sikeresen regisztrált felhasználója;
 2. ÁNYK-űrlap: jogszabályban meghatározott, általános nyomtatványtervező programmal előállított űrlap;

3. ÁNYK-úrlap benyújtás támogatási szolgáltatás: jogszabályban meghatározott, ÁNYK-úrlapok ügyfél általi kitöltését, hatóságokhoz való azonosítással egybekötött benyújtását biztosító szolgáltatás;
4. elektronikus úrlap: a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásokról és az állam által kötelezően nyújtandó szolgáltatásokról szóló 83/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet 2. § 3. pontjában meghatározott fogalom;
5. ERA rendszer: a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: Felügyelet) által a hiteles adatok fogadásához kialakított és üzemeltetett, biztonságos kézbesítési szolgáltatásnak minősülő elektronikus kézbesítési rendszer;
6. felhasználó: az eljárás megindítására jogosult vagy a bejelentés megtételére kötelezett személy nevében eljáró természetes személy;
7. ügyfél: az eljárás megindítására jogosult vagy a bejelentés megtételére kötelezett személy;
8. ügyfélkapu: a Ket. szerinti szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás, a természetes személy ügyfél azonosítását biztosító jelszavas azonosítási szolgáltatás;
9. üzemzavar: a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 172. § n) pontjában meghatározott fogalom.

2. §

- (1) A nem természetes ügyfélnek az engedélyezési, jóváhagyási és nyilvántartásba vételi, törlési eljárásokban a kérelmet vagy a bejelentések során a bejelentést elektronikus formában, az ERA rendszeren keresztül kell benyújtani, teljesíteni.
- (2) A kérelem benyújtását vagy a bejelentés megtételét az ERA rendszerben elérhető elektronikus úrlap kitöltésével, valamint az abban mellékelteként meghatározott dokumentumok feltöltésével kell teljesíteni. A kérelmet, bejelentést elektronikus aláírással kell ellátni. Az elektronikus aláírásnál használt aláíró tanúsítvány csak olyan minősített vagy fokozott biztonságú elektronikus aláíró tanúsítvány lehet, amely megfelel az elektronikus aláírás közigazgatási használatához kapcsolódó követelményekről és az elektronikus kapcsolattartás egyes szabályairól szóló 78/2010. (III. 25.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott, az ügyfél által használt aláíráshoz tartozó tanúsítványra megállapított követelményeknek.
- (3) Természetes személy ügyfél az engedélyezési, jóváhagyási, nyilvántartásba vételi, törlési eljárásokban a kérelmet vagy a bejelentés során a bejelentést kizárólag ÁNYK-úrlapot alkalmazva, az ügyfélkapun keresztül, az ÁNYK-úrlap benyújtás támogatási szolgáltatáson keresztül küldheti meg.
- (4) A kérelem, bejelentés melléleteként csak olyan nyílt szabványú, különböző operációs rendszerek alatt működő szoftverekkel olvasható, szöveget, ábrát vagy képet tartalmazó, eszköz-független és felbontás-független formátumú dokumentum csatolható, amelynek a formátuma megfelel az elektronikus ügyintézés részletes szabályairól szóló 85/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet 30. §-ában meghatározott követelményeknek.

Az alkalmazható dokumentumokra vonatkozó követelményeket a Felügyelet az elektronikus tájékoztatás szabályai szerint közzéteszi.

3. §

- (1) Az ERA rendszer a Felügyelet honlapján keresztül elérhető Regisztrációs Adatbázisban történő előzetes regisztrációt követően vehető igénybe. A regisztráció történhet a 2. § (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelő elektronikus aláírás használatával (a továbbiakban: tanúsítvány alapú regisztráció) vagy az ügyfélkapun keresztül (a továbbiakban: ügyfélkapus regisztráció).
- (2) A választott felhasználói névként kizárólag az ERA rendszer és az adott felhasználó közötti kapcsolatban alkalmazott felhasználói név szerepelhet. Az ERA rendszer a felhasználói név egyediségét ellenőrzi. A felhasználói név az ERA rendszer használata során csak az új regisztrációval megegyező eljárással változtatható meg.
- (3) A regisztráció során lefolytatott ellenőrzés alapján az ERA rendszer a regisztrációs kérelemben megadott elektronikus levélcímre küldött elektronikus levélben tájékoztatja a felhasználót a regisztráció sikeréről és megküldi részére a regisztráció aktiválásához szükséges számkódot. Ha az ellenőrzés bármely eleme sikertelen, a regisztráció kérését az ERA rendszer a regisztráció sikertelenségéről elektronikus levélben tájékoztatja, és a regisztrációs kérelemben megadott adatokat automatikusan törli.
- (4) Az adminisztrátor jogosultsággal rendelkező felhasználó hagyja jóvá vagy utasítja el az adott ügyfélnél a további felhasználók regisztrációs kérelmét, valamint további adminisztrátori jogosultságot adhat saját adminisztrátori szerepköre megtartása mellett az adott ügyfélhez regisztrált további felhasználók részére. Az adminisztrátor az általa más felhasználó részére kiadott adminisztrátori jogosultságot bármikor visszavonhatja.

4. §

- (1) Az ERA rendszer felületére a regisztrált felhasználó névvel és jelszóval lehet belépni.
- (2) Az ERA rendszeren keresztül kérelem benyújtására vagy bejelentés megtételére csak az ügyfél nevében eljáró, tanúsítvány alapú regisztrációval rendelkező felhasználó jogosult. Az ügyfélkapus regisztrációval rendelkező felhasználó csak a kérelem vagy a bejelentés összeállítását és az ahhoz kapcsolódó melléletek csatolását végezheti el.
- (3) A Felügyelet az ERA rendszeren keresztül – a feltöltött kérelem jogosultsági és technikai ellenőrzésének eredménye függvényében – a kérelem, bejelentés beérkezéséről az érkeztetési számot is tartalmazó automatikus üzenetet küld elektronikus levél formájában a kérelmezőnek. A küldemény beérkezéséről szóló tájékoztatásnak az ERA rendszer által küldött, „feldolgozásra vár” tartalmú üzenet tekintendő. Ha a kérelem a jogosultsági vagy technikai ellenőrzés eredményeként nem küldhető be, erről az ERA rendszer automatikus üzenetben (elektronikus levélben) értesíti a felhasználót.
- (4) Az ERA rendszer által küldött automatikus üzenet átvételi elismervénynek minősül és kérelem esetén az

ügyintézési határidő számítása szempontjából az automatikus üzenetben megjelölt időpont tekintendő a kérelem hatóságához történő beérkezése napjának.

5. § (1) Amennyiben az ERA rendszer üzemzavara miatt az ügyfélnek nincs lehetősége a kérelmét, bejelentését elektronikus úton benyújtani a Felügyelethez, az üzemzavar elhárításáig a kérelmet, a bejelentést és azok mellékleteit elektronikus adathordozón, a 2. § (3) bekezdésében meghatározott dokumentum formátumban, a Felügyelet Ügyfélszolgálatán vagy postai úton nyújthatja be.
- (2) Az üzemzavar ideje alatt a bejelentés papír alapon, a Felügyelet Ügyfélszolgálatán vagy postai úton is teljesíthető.

6. § Ez a rendelet a kihirdetését követő hatvanadik napon lép hatályba.

Dr. Szász Károly s. k.,

a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének elnöke

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 2/2013. \(II. 12.\) PSZÁF rendelete az engedélyezési, jóváhagyási és nyilvántartásba vételi, törlési eljárásokban, valamint a bejelentések során alkalmazott elektronikus űrlapok benyújtásának technikai feltételeiről](#)

[Tájékoztató az engedélyezési, jóváhagyási és nyilvántartásba vételi, törlési eljárásokban, valamint a bejelentések során alkalmazandó elektronikus űrlapokról](#)

Ajánlás az ügyfél által adott befektetési megbízás teljesítéséről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 2/2013. (II. 7.) számú ajánlása a befektetési szolgáltatási tevékenység nyújtása során a megbízás ügyfél számára legkedvezőbb végrehajtása prudens teljesítéséhez

I. AZ AJÁNLÁS CÉLJA ÉS HATÁLYA

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (Felügyelet) által kiadott ajánlások általános célja a Felügyelet hatáskörébe utalt jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése érdekében a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése. A Felügyelet által kiadott ajánlások a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseken, mint minimum követelményeken felül fogalmazznak meg az egységes jogalkalmazást elősegítő elvárásokat. Az ajánlásnak a pénzügyi szervezetekre nézve kötelező ereje nincs, ugyanakkor az ajánlásban foglalt elvárások követését, illetve az ahhoz történő igazodást a Felügyelet ellenőrzési és monitoring tevékenysége során kiemelt figyelemmel kíséri.

A befektetési szolgáltatási tevékenység végzése során a megbízás ügyfél számára legkedvezőbb végrehajtásához kapcsolódó elvárásokról szóló ajánlás célja, hogy a befektetési szolgáltatási tevékenységet nyújtó szolgáltató az ügyfél megbízását az ügyfél számára a legkedvezőbb módon hajtsa végre.

Az ajánlás címzettjei azok a pénzügyi szervezetek, melyek a vonatkozó jogszabály felhatalmazása alapján megbízás végrehajtása

az ügyfél javára, saját számlás kereskedés, illetve portfóliókezelés, mint befektetési szolgáltatási tevékenységek végzésére jogosító engedéllyel rendelkeznek (Szolgáltatók).

Az ajánlás alkalmazása szempontjából ügyfélnek minősül valamennyi személy vagy szervezet, aki/amely az adott társasággal létesített jogviszony alapján az engedélyezett tevékenységekkel összefüggésben befektetési szolgáltatást és kiegészítő szolgáltatást vesz igénybe.

A befektetési szolgáltatási tevékenységre vonatkozó normaanyagot különösen az alábbi jogszabályok tartalmazzák, így a jelen ajánlás az ott megfogalmazottak tekintetében kíván követendő jogalkalmazói gyakorlatot megfogalmazni, ugyanakkor az a hivatkozott jogszabályok rendelkezéseit nem érinti:

- a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.) XIII. Fejezet „A szerződés teljesítése és a megbízás végrehajtása”, „A megbízás ügyfél számára legkedvezőbb végrehajtása” című része;
- a befektetési szolgáltatási tevékenységet, befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatást, valamint árutőzsdei szolgáltatást folytató gazdálkodó szervezet üzletszabályzatának kötelező tartalmi elemeiről szóló 22/2008. (II. 7.) Korm. rendelet.

Jelen ajánlás a jogszabályi rendelkezésekre nem kíván visszautalni az elvek és elvárások megfogalmazásakor, amennyiben tehát a jogszabályok azokon túlmutató követelményeket írnak elő, az ezeknek való megfelelést a Felügyelet természetesen továbbra is elvárja.

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 2/2013. \(II. 7.\) számú ajánlása a befektetési szolgáltatási tevékenység nyújtása során a megbízás ügyfél számára legkedvezőbb végrehajtása prudens teljesítéséhez \(teljes szöveg\)](#)

Ajánlás a befektetés előtti ügyféltájékoztatásról

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 3/2013. (II. 7.) számú ajánlása a befektetési szolgáltatási tevékenység nyújtása során a szerződéskötést megelőző tájékoztatói kötelezettség prudens teljesítéséhez

I. AZ AJÁNLÁS CÉLJA ÉS HATÁLYA

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (Felügyelet) által kiadott ajánlások általános célja a Felügyelet hatáskörébe utalt jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése érdekében a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése. A Felügyelet által kiadott ajánlások a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseken, mint minimum követelményeken felül fogalmazzák meg az egységes jogalkalmazást elősegítő elvárásokat. Az ajánlásnak a pénzügyi szervezetekre nézve kötelező ereje nincs, ugyanakkor az ajánlásban foglalt elvárások követését, illetve az ahhoz történő igazodást a Felügyelet ellenőrzési és monitoring tevékenysége során kiemelt figyelemmel kíséri.

A befektetési szolgáltatási tevékenység végzése során a szerződéskötést megelőző tájékoztatói kötelezettséghez kapcsolódó elvárásokról szóló ajánlás célja, hogy a befektetési szolgáltatási tevékenységet nyújtó szolgáltató olyan szolgáltatást kínálhasson ügyfele számára, amely összhangban van az ügyfél befektetési céljaival, kockázatviselő képességével és hajlandóságával, és ezáltal az ügyfél a konkrét befektetési döntését a számára megismerhető, feldolgozható, értelmezhető információkra alapozva körültekintően, felelősen, tudatosan hozza meg, továbbá az ügyfél tisztában legyen a számára kínált szolgáltatás jellemzőivel.

Az ajánlás címzettjei azok a pénzügyi szervezetek, melyek a vonatkozó jogszabály felhatalmazása alapján befektetési szolgáltatási tevékenység és azt kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedéllyel rendelkeznek (Szolgáltatók).

Az ajánlás alkalmazása szempontjából leendő szerződő félnek, ügyfélnek minősül valamennyi személy vagy szervezet, aki/amely az adott társasággal még nem/vagy már létesített jogviszony alapján az engedélyezett tevékenységekkel összefüggésben befektetési szolgáltatást és kiegészítő szolgáltatást kíván igénybe venni, illetve vesz igénybe. Az ajánlások elsősorban azon hely-

zetekre vonatkoznak, amelyekben a szolgáltatásokat lakossági ügyfeleknek nyújtják, azokat – szükséges mértékben – azonban akkor is alkalmazandónak kell tekinteni, ha a szolgáltatásokat szakmai ügyfeleknek nyújtják.

A Felügyelet elvárt magatartásnak tekinti, hogy az ajánlás címzettjei gondoskodjanak arról, hogy a befektetési szolgáltatási tevékenység nyújtására általuk igénybe vett közvetítők is tartsák be az ajánlás vonatkozó előírásait.

A befektetési szolgáltatási tevékenységre vonatkozó normaanyagot különösen az alábbi jogszabályok tartalmazzák, így a jelen ajánlás az ott megfogalmazottak tekintetében kíván követendő jogalkalmazói gyakorlatot megfogalmazni, ugyanakkor az a hivatkozott jogszabályok rendelkezéseit nem érinti:

- a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.) XI. Fejezet „A szerződéskötés szabályai” Előzetes tájékoztatói kötelezettség című része;
- a befektetési szolgáltatási tevékenységet, befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatást, valamint árutőzsdei szolgáltatást folytató gazdálkodó szervezet üzletszabályzatának kötelező tartalmi elemeiről szóló 22/2008. (II. 7.) Korm. rendelet.

Jelen ajánlás a jogszabályi rendelkezésekre nem kíván visszautalni az elvek és elvárások megfogalmazásakor, amennyiben tehát a jogszabályok azokon túlmutató követelményeket írnak elő, az ezeknek való megfelelést a Felügyelet természetesen továbbra is elvárja.

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 3/2013. \(II. 7.\) számú ajánlása a befektetési szolgáltatási tevékenység nyújtása során a szerződéskötést megelőző tájékoztatói kötelezettség prudens teljesítéséhez \(teljes szöveg\)](#)

Ajánlás a pénzügyi intézmények ingatlanpiaci kockázatai mérséklésének elősegítésére

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 4/2013. (II. 12.) számú ajánlása a pénzügyi intézmények ingatlanpiaci kockázatai mérséklésének elősegítésére

I. AZ AJÁNLÁS CÉLJA ÉS HATÁLYA

A pénzügyi intézmények hitelezési kockázatainak kezelésében, csökkentésében döntő szerepe van a biztosítékoknak, azon belül is az ingatlan-jelzálognak. Az utóbbi időszak makrogazdasági eseményei nagymértékben megnövelték a pénzügyi szektor ingatlanpiaci kockázatait és jelentőségét, így szükségessé tették a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos ingatlanértékelési tevékenységek gyakorlatának javítását.

A Felügyelet elmúlt évek során végzett ellenőrzéseinek általános tapasztalata, hogy a felügyelt pénzügyi intézmények ingat-

lan-finanszírozási vagy ingatlanfedezett hitelezési tevékenységéhez kapcsolódó szabályozottsága, gyakorlata az alapvető jogszabályi előírásoknak nagyrészt megfelel, azonban egyes intézményeknél - elsősorban azoknál, amelyek nem rendelkeznek kellően szofisztikált ingatlanfedezet-értékelési háttérrel -, illetve egyes területeken nem megfelelő színvonalú, és nem biztosítja az ingatlanportfólió kockázatainak időben történő felismerését és kezelését.

Az ajánlás célja ezért olyan általános jellegű iránymutatás az ingatlanpiaci kockázatoknak kitett pénzügyi intézmények számára,

amely elősegítheti az ingatlan-értékelési tevékenységekkel kapcsolatos belső szabályozás és nyilvántartás, az ingatlanvagyon-értékelőkkel szembeni minőségi elvárások összehangolását és magasabb ingatlanfedezet-kezelési színvonal elérését a szektorban.

Az ajánlás a felügyelt intézményi körön belül öt nagyobb témakörben, a gyakorlatban tapasztalt hiányosságokra kívánja felhívni a figyelmet (alapelvek, belső szabályozás, ingatlanértékelés és nyilvántartás, műszaki ellenőrzés, LTV arány).

A jogszabályok a fedezetekkel kapcsolatosan több szempontból írnak elő követelményeket, pl. a fedezetértékelés számviteli követelményei, az ingatlanfedezettel kapcsolatos minimum követelmények a tőkeszámítás (hitelkockázat-mérséklés) szempontjából. Az ajánlás ezen követelményeken túl, elsősorban prudenciális szempontok alapján ad javaslatokat.

Jelen dokumentum az elvárások és ajánlások megfogalmazásakor a jogszabályi rendelkezésekre (a fogalmak meghatározásán túl) nem kíván visszautalni, azokat ismertnek tekinti. A jogszabályoknak való megfelelést tehát a Felügyelet értelemszerűen továbbra is alapvetőnek tekinti, és vizsgálatai során ellenőrzi.

Az ajánlásban foglaltak címzettjei mindazon pénzügyi intézmények (továbbiakban: intézmények), amelyek bármely ingatlanl összefüggő tevékenységet (pl. projektfinanszírozás, ingatlanlízing, jelzáloghitelezés) végeznek, és ebből adódóan ingatlanpiaci kockázatnak vannak kitéve. Az intézményeknek az ajánlásban foglaltakat az általuk végzett tevékenység és annak kockázatai sajátosságainak figyelembe vételével, tevékenységük minőségével, nagyságával és összetettségével összhangban kell alkalmazniuk.

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 4/2013. \(II. 12.\) számú ajánlása a pénzügyi intézmények ingatlanpiaci kockázatai mérséklésének elősegítésére \(teljes szöveg\)](#)

A SREP kockázatos portfóliókról szóló tájékoztató éves felülvizsgálata

A kockázatos portfóliókban foglaltakat a Felügyelet a 2013. március 1-jét követően induló SREP során érvényesíti.

„**A** felügyeleti felülvizsgálati folyamat (SREP) - módszertani útmutató” [című anyag](#) részét képezi az 1. számú melléklet, amely taglalja azokat a kockázattvállalásokat, illetve portfóliókat, melyek esetén a Felügyelet a SREP során többlet tőkeszükségletet vár el. A Kockázatos portfóliókra vonatkozó előírások felülvizsgálatát a Felügyelet legalább évente elvégzi a SREP vizsgálatok tapasztalatainak, az éves felügyeleti prioritásoknak és a megfigyelhető piaci, intézményi folyamatoknak a figyelembe vételével.

A Felügyelet az első Tájékoztatót 2008 májusában hozta nyilvánosságra, és a kockázatos portfóliók azóta öt alkalommal kerültek felülvizsgálatra. A korábbi rendszerben a kockázatos portfóliókra – kevés kivételtől eltekintve – mindig a Tájékoztató után felépülő állományok vonatkozásában írt elő többlettőkét a Felügyelet, azonban a sorozatos változtatások eredményeként mostanra a kockázatos portfóliókra vonatkozó követelményrendszer rendkívül nehezen követhetővé vált. Ezért 2013-ban a Tájékoztató megjelentetése után főszabályként a Felügyelet a kockázatos portfóliókban megjelölt kockázatokra, tevékenységekre a fennálló teljes portfólióra írja elő a többlettőke követelményt. A többlettőke pontos mértékét az előírt sávon belül intézményenként az alkalmazott kockázatkezelési módszerek színvonala határozza meg.

A kockázatos portfóliók részét képező felügyeleti VAR modell felülvizsgálata is megtörtént.

A kockázatos portfóliókban foglaltakat a Felügyelet a 2013. március 1. követően induló SREP során érvényesíti.

A kockázatos portfóliók közzétételével egyidejűleg a SREP vizsgálatok tapasztalatai alapján kisebb változtatást hajtottunk végre az ICAAP útmutató III.3. Tőkeszükséglet meghatározása, illetve a SREP útmutató V.4. Szavatoló tőke fejezetben. A Hpt. alapján korábban teljes mértékben le kellett vonni a szavatoló tő-

kéből a más pénzügyi intézményekben szerzett részesedéseket. A jelenlegi szabályok a szavatoló tőke 10%-áig mentesítik a levonás alól az ilyen részesedés szerzéseket. Ezt a jogszabályi lehetőséget kihasználva több kis intézménynél is tapasztaltuk, hogy a korlátig részesedést szereznek egymásban, és így javítják tőkemegfelelésüket. Ezt a gyakorlatot nem tartjuk elfogadhatónak, megítélésünk szerint nem tekinthető valóban rendelkezésre álló tőkének az intézmények kölcsönösen egymásban szerzett tulajdonrésze, ugyanaz a tőke nem szavatolhat két helyen, ezért prudenciális megfontolásból szükségesnek láttuk a belső tőkeszámítási folyamatban a szavatoló tőke korrekcióját, a következők szerint: „A Felügyelet álláspontja szerint a pénzügyi intézmények kölcsönösen egymásban szerzett tulajdonrészét az intézmények 2. pillér alatt számított szavatoló tőkéjéből le kell vonni.”

2013. február 27.

Kapcsolódó anyagok

[A SREP kockázatos portfóliókról szóló tájékoztató éves felülvizsgálata](#)

[ICAAP - SREP módszertani útmutatók](#)

A Pénzügyi Békéltető Testület 2012. évi működésének tapasztalatai

Dr. Nadrai Géza a Pénzügyi Békéltető Testület (PBT) elnöke 2013. február 28-án sajtótájékoztatót számolt be a PBT 2012. évi működéséről. Az alábbiakban a PBT éves beszámolójának elnöki előszavát közöljük, a teljes kiadvány elérhető a [PBT honlapján](#).

ELNÖKI ELŐSZÓ

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) 111. §-a alapján a Pénzügyi Békéltető Testület elnöke a Pénzügyi Békéltető Testület tevékenységéről évente összefoglaló tájékoztatót készít, és azt a tárgyévet követő év január 31-éig megküldi a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: PSZÁF) elnökének. A tájékoztató elfogadása után a Pénzügyi Békéltető Testület elnöke a tájékoztatót nyilvánosságra hozza és megküldi a fogyasztóvédelemért felelős miniszternek. A tájékoztatóban foglaltak fontos információval szolgálnak a PSZÁF elnöke számára a PSZÁF hatósági fogyasztóvédelmi feladatain túl elsősorban a pénzügyi szolgáltatók mindennapokban követett fogyasztóvédelmi gyakorlatáról, a fogyasztóvédelemért felelős miniszter képet kaphat a pénzügyi fogyasztók helyzetéről, az érdeklődő szakmai és a szélesebb közvélemény pedig árnyaltabban ítélni meg a pénzügyi szolgáltatók és a pénzügyi fogyasztók közötti viszonyt.

A 2012. év a pénzügyi békéltetés első teljes éve. Amikor a pénzügyi jogviták megoldása az általános békéltetési rendszerben szerepelt, – a 2010. évben – összesen 880 kérelmező vette igénybe ezt a lehetőséget. A 2011. évben a Pénzügyi Békéltető Testület működésének fél éve alatt 1196 darab ügy érkezett, 2012-ben pedig tovább nőtt az ügyek száma, a fogyasztók 3224 darab kérelmet nyújtottak be. Az ügyszám dinamikus növekedése a Pénzügyi Békéltető Testület iránti jelentős társadalmi bizalmat mutatja, amelyet a közösen megoldott ügyek száma is visszaigazol.

A Pénzügyi Békéltető Testület működésével nyilvánvalóvá tette, hogy – a jogalkotói szándéknak megfelelően – mind a pénzügyi fogyasztók, mind a pénzügyi szolgáltatók számára a bírói út valódi alternatívája kíván lenni. Formálisan – és a pénzügyi fogyasztók előtt – könnyű ennek a célnak megfelelni, mert a pénzügyi békéltetés ingyenessége, gyorsasága és a PSZÁF tekintélye a pénzügyi fogyasztót a Pénzügyi Békéltető Testület felé orientálja. A Pénzügyi Békéltető Testület azonban ennél nehezebb utat választott, tevékenységét szakmaiságra és pártatlanságra alapozva vált a közismerten leterhelt bíróságok alternatívájává nem csak a pénzügyi fogyasztók, hanem a pénzügyi szolgáltatók számára is. A Pénzügyi Békéltető Testületnek a pénzügyi szolgáltatók nem ellenségei, a pénzügyi fogyasztók nem barátai, a konkrét ügyekben mindkét felet megillető tisztelettel igyekszik elősegíteni a felmerült jogvita megoldását. A Pénzügyi Békéltető Testület döntéseiben – amelyek mind nyilvánosak –, közvélemény előtti megszólalásaiban egyértelmű üzeneteket fogalmaz meg, melyek célja a pénzügyi jogviták kialakulásának megelőzése, a már kialakult jogviták kulturált megoldása.

Dr. Nadrai Géza a PBT elnöke

A Pénzügyi Békéltető Testület általános, mindenkinek szóló üzenete a jól kialakított szabályrendszeren alapuló kiszámítható, stabil működés. Az új szervezet, eljárás megismeréséhez alapvető érték a kiszámíthatóság a felek számára, mert biztonságot nyújt. Ezért nem került sor a pénzügyi békéltetésre vonatkozó törvényi, eljárásrendi szabályok megváltoztatására, ezért maradt a bevált szervezeti struktúra. A Pénzügyi Békéltető Testület joggyakorlatában is egységes, egyes ügytípusok során hozott döntései iránymutatóak a jövőre nézve is.

A Pénzügyi Békéltető Testület nyilvánosság számára megfogalmazott másik üzenete a felelősségteljes döntés. A Psztv. 1.§-a szerint a PSZÁF tevékenységének célja a pénzügyi szervezetek által nyújtott szolgáltatásokat igénybevevők érdekeinek védelme, a pénzügyi közvetítőrendszerrel szembeni közbizalom erősítése. A Pénzügyi Békéltető Testület a PSZÁF törvényben nevesített, szakmailag független szervezeti egysége, így mindaz a felelősség, amelyet a jogalkotó a PSZÁF-ra megállapított, a Pénzügyi Békéltető Testületre is vonatkozik. Ezért a Pénzügyi Békéltető Testület nem hoz olyan döntést, amely ezt a törvény által meghatározott célt veszélyezteti.

A pénzügyi fogyasztók részére megfogalmazott üzenet lényege, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület fogyasztóvédelmi jog-

intézmény, de nem lát el fogyasztói érdekképviselőt. Ezért a pénzügyi fogyasztónak fel kell készülnie a pénzügyi békéltetési eljárásra vagy célszerű igénybe vennie jogi segítséget. A felkészülés egyfelől a megfelelően benyújtott iratokban, a meghallgatáson való megjelenésben nyilvánul meg, másfelől egy sajátos lelki felkészülést is magában rejt. Az elsőként említettek hiánya a kérelem elutasításához vezet, mert rossz kérelemre nem lehet jó döntést hozni és a megfelelő kérelem összeállítása a pénzügyi fogyasztó felelőssége. A beérkezett kérelmek több mint felét (54%) hiánypótlásra kell visszaadni és bár nemzetközi összehasonlításban nem magas a hatásköri, eljárási okból elutasított kérelmek aránya (37%), (a Brit Ombudsmani Hivatal a hozzá beérkezett kérelmek körülbelül 80% -át utasítja el ezen okokból) alaposabb kérelmek esetén többen használhatnák ki a pénzügyi békéltetés előnyeit. Természetesen a jogban járatlan pénzügyi fogyasztó nincs könnyű helyzetben a kérelem megírása, a meghatalmazás elkészítése, az egyezségi ajánlat elfogadása során, ezért a tájékozódáshoz a PSZÁF és a Pénzügyi Békéltető Testület sokoldalú segítséget nyújt: például iratmintákat dolgozott ki, tájékoztató füzetet készített és tett a nyilvánosság számára elérhetővé honlapján, illetve a pénzügyi szolgáltatók ügyféltérideiben. A PSZÁF fogyasztóvédelmi rövidfilmjei közül egy, a pénzügyi békéltetési eljárást mutatta be, melyet a közmédia főműsoridőben több alkalommal sugárzott, az internetes oldalakon jelenleg is megnézhető. Ezen kívül a PSZÁF által 11 megyeszékhelyen működtetett Pénzügyi tanácsadó irodahálózat segítségét is igénybe lehet venni a kérelem összeállításához. A lelki felkészülés nehezebb, mert a vélt vagy valós igazsághoz való sokszor görcsös ragaszkodást kell feladni. Sok pénzügyi fogyasztó nem képes elfogadni a pénzügyi szolgáltatótól kapott számára akár kifejezetten jó egyezségi ajánlatot sem, amellyel megoldódna a problémája, mert egyszerűen nem készül fel arra, hogy esetleg neki is engednie kell elképzeléséből (Az egyezség elfogadó mintát a 4. számú melléklet tartalmazza). Ugyanakkor a 2012-ben 1128 tartalmi egyezséggel, ajánlással, kötelezéssel zárult ügy azt mutatja, hogy a felkészült pénzügyi fogyasztó meg tudja oldani ügyét a Pénzügyi Békéltető Testület segítségével.

A pénzügyi szolgáltatók felé megfogalmazott elsődleges üzenet szintén egyértelmű: „Pénzt lehet veszíteni, bizalmat nem.”

Dr. Nadrai Géza 2013. február 28-án sajtótájékoztatóján számolt be a PBT 2012. évi tevékenységéről

Ez az üzenet a pénzügyi szolgáltató felelősségvállalásáról szól, akkor is, ha annak anyagi következménye van. A pénzügyi szolgáltatók többségében jól képzett vezetői, alkalmazottai nagy munka- és egzisztenciális teher alatt dolgoznak, amely magában hordja a hibázás lehetőségét. A hibák elismerése helyett azonban annak következményeit esetenként megpróbálják áthárítani a pénzügyi fogyasztóra és e tekintetben – különösen, ha a megoldáshoz anyagi kompenzáció szükséges – még akkor is nehezen változtatnak, ha a pénzügyi békéltetési eljárás egyértelműen megállapítja a pénzügyi szolgáltató felelősségét. Ez a jelenség szektoronként eltérően érvényesül. A biztosítók, befektetési szolgáltatók, bankok befektetési üzletágában dolgozók sokkal jobban értik a fenti üzenetet, a pénzügyi vállalkozások közül a pénzkölcsön nyújtásával foglalkozók szintén fontosabbnak tartják a bizalmat a pénznél, ha rájönnek hibáikra. A bankoknál azonban – bár látszik pozitív irányú elmozdulás – nehezebben lehet áttörést elérni. A bankok egy része például – a végtörlesztési ügyekben különösen kimutathatóan – inkább vállalja a Pénzügyi Békéltető Testület ajánlásának nyilvánosságra hozatalából eredő bizalomvesztést, mintsem hibáját elismerve fizessen a pénzügyi fogyasztónak. Érzékelhető – és ez reményt keltő – egyes bankoknál előrelépés, de a társadalmi bizalom visszaszerzéséhez sokkal többet kellene tenniük e téren is.

A pénzügyi szolgáltatók felé megfogalmazott másik üzenet az óvatos elismerés és biztatás. A jogviták egy részében a pénzügyi szolgáltatók sokszor nyújtanak segítséget a pénzügyi fogyasztóknak. A biztosítók például újra lefolytatják a kárrendezési eljárást vagy unit-linked biztosítások esetén – biztosítónként eltérő hozzáállással – akár vissza is fizetik a befizetett pénzt, ha ügynökeik túlbuzgósága, noha formálisan nem volt jogellenes, jóhiszemű pénzügyi fogyasztót károsított. A bankok, gépjármű-finanszírozással foglalkozó pénzügyi vállalkozások pedig saját és állami adósmentő programokkal, árfolyamgát rendszerekkel segítenek átütemezni a nehéz helyzetbe került, de fizetni akaró pénzügyi fogyasztók hiteleit. A pénzügyi békéltetési eljárás eredménye a szerződés módosítása, visszaállítása, amely mindkét fél számára hasznos. Sok esetben a pénzügyi békéltetési eljárásban derül ki, hogy a pénzügyi fogyasztó kevéssé tájékozott saját ügyében, ilyenkor – elsősorban a bankok – egyféle exkluzivitást biztosítanak azzal, hogy a velük vitába keveredett ügyfelüket külön fogadják és szakembereik elmagyarázzák a vitatott ügy hátterét. A tapasztalatok szerint a pénzügyi fogyasztó akkor számíthat a pénzügyi szolgáltató segítségére, ha az eljárás során együttműködik vitapartnerével és vele együtt keresi a megoldást.

A nemzetközi szervezetek felé megfogalmazott üzenetében a Pénzügyi Békéltető Testület a magyar modell eredményességét ismerteti. Az integrált felügyeleten belül, de szakmailag függetlenül működő pénzügyi békéltetés egyesíti a pénzügyi fogyasztó számára a rendszer előnyeit. A Pénzügyi Békéltető Testület 2011. június 16-tól tagja az EGT (Európai Gazdasági Térség)-tagállamok fogyasztói jogviták peren kívüli rendezésével foglalkozó szervezeteit összefogó hálózatnak (FIN-Net), 2012. január 1-jétől pedig teljes jogú tagja a Pénzügyi Ombudsmanok Nemzetközi Szervezetének. Mindkét szervezet érdeklődéssel fogadta a Pénzügyi Békéltető Testület tevékenységét. A FIN-Net 2012. évi I. féléves közgyűlésén a magyar pénzügyi békéltetés modelljét bemutató előadást széleskörű figyelem kísérte, a szervezet pedig megtisztelte a Pénzügyi Békéltető Testületet azzal, hogy II. féléves közgyűlését új tagjának székhelyén, Budapesten tartotta.

PÉNZÜGYI BÉKÉLTETŐ TESTÜLET

TÁJÉKOZTATÓ A 2012. ÉVI TEVÉKENYSÉGRŐL

E közgyűlésen került sor – az európai pénzügyi fogyasztóvédelem erősítése érdekében – dr. Szász Károly elnök úr javaslatának ismertetésére, amely egységes európai ombudsmani szervezet kialakítását fogalmazta meg. A Pénzügyi Békéltető Testület a Pénzügyi Ombudsmanok Nemzetközi Szervezetének aktív tagja, a magyar modell tapasztalatai iránti érdeklődés folyamatos, a témáról – a rendszeresnek tekinthető írásbeli megkereséseken túl – a tagtársak a szervezet koppenhágai konferenciáján megtartott előadás keretében kaptak információt. Az együttműködés nem csak a magyar pénzügyi békéltetési rendszer megismertetése szempontjából fontos, hanem a konkrét ügyek megoldásához is. A nemzetközi tekintéllyel rendelkező Pénzügyi Békéltető Testület a határon átnyúló egyedi ügyek pénzügyi fogyasztó számára eredményes kezelését teszi lehetővé. Ennek köszönhetően több olyan pénzügyi fogyasztó jogvitája oldódott meg, akinek a külföldi pénzügyi szolgáltatókkal szemben a távolság, az idegen jog alkalmazása, nyelvi nehézségek miatt kevés esélye lett volna fogyasztói jogainak érvényesítésére.

Az Országgyűlés Fogyasztóvédelmi Bizottsága megtisztelte azzal a Pénzügyi Békéltető Testületet, hogy tavalyi tájékoztatóját megtárgyalta és ellenszavazat nélkül elfogadta (Lásd az 1. számú mellékletben.)

A Pénzügyi Békéltető Testület és az igazságszolgáltatás között nincs formális kapcsolat, de a Pénzügyi Békéltető Testület működésével tehermentesíti a bíróságokat. Ezen kívül a Pénzügyi Békéltető Testület figyelemmel kíséri a bíróságok – első sorban a Kúria – döntéseit, nem hoz olyan döntést, amely a bírói gyakorlatlal szembe kerülhet. Ugyanakkor fejlődő joggyakorlatról van szó, amelyben sokszor a Pénzügyi Békéltető Testület kerül először – gyorsasága, ingyenessége miatt – döntési helyzetbe. A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlásaival szemben kezdeményezett perekben alperesi pozícióban szerepel a bíróságok előtt, ezekben a perekben a Pénzügyi Békéltető Testület ajánlásán túl

a pénzügyi fogyasztó érdekében is eljár. A bíróságok még nem rendelkeznek (a csekély időtáv és az esetek nem túl nagy száma miatt nem is rendelkezhetnek) kialakult joggyakorlattal az ajánlások megítélésében, az első fokú ítéletek többsége mégis azt mutatja, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület sikeresen védi a pénzügyi fogyasztói jogokat a bírói fórum előtt.

A Pénzügyi Békéltető Testület működésének közvetett sikereként értékelhető, hogy felkeltette a fiatal jogászok érdeklődését, amelynek eredményeként többen nyári gyakorlatukat a Pénzügyi Békéltető Testületnél végezték, dolgozattal zárva azt. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar Polgári eljárásjogi tudományos diákköre külön előadásban foglalkozott a pénzügyi békéltetési eljárással. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem tehetséges joghallgatóinak a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara 2013-ban Párizsban nyolcadik alkalommal megrendezendő kereskedelmi tárgyú mediációs versenyére való szakmai felkészülését a Pénzügyi Békéltető Testület is segíti. Azzal, hogy a pénzügyi békéltetés folyamatosan a jogász képzés tananyagává válik, „ifjú szívekben” él, a jövő jogi kultúráját is megváltoztathatja, a „Ha per, úgymond, hadd legyen per!” szemléletről áttérve a mediáció, a békés megegyezés szemléletére.

Végezetül a Pénzügyi Békéltető Testületről, mint szervezetről. Ehhez kapcsolódóan megemlíthető, hogy a megnövekedett kérelem számot és igazgatási jellegű ügyeket létszámában nem bővült szervezet látta el. A Pénzügyi Békéltető Testületnél 25 fő dolgozik, háromfős tanácsokban. A két jogász, egy közgazdász struktúra nem változott, az adminisztrációt három fő végzi, ez a modell eredményes a kérelmek szakmai elbírálásában. A négy banki és három biztosítási ügyekkel foglalkozó tanácsi megosztásban hangsúlyeltolódás ment végbe, a gépjármű-finanszírozással kapcsolatos kérelmek egy részét biztosítással foglalkozó tanács is tárgyalta. A Pénzügyi Békéltető Testület belső eljárási folyamatai átláthatók, jól szabályozottak, auditáltak (10-11. számú melléklet).

A pénzügyi békéltetési eljárás még új jogintézmény, ezért az éves tájékoztató összeállítása során ismételten összefoglalva láthatók a – 2011. évi tájékoztatóban már szereplő – fontosabb szabályok, alapelvek, melyek meghatározzák a működést, illetőleg azok az iratminták, melyek a pénzügyi fogyasztónak nyújtanak segítséget a pénzügyi békéltetési eljárás sikeres igénybe vételéhez.

A Pénzügyi Békéltető Testület ajtaján bejön Magyarország, félelmeivel, gondjaival, problémáival, sokszor indulataival, de nagyszerűségével, humorával, emberségével is. A Pénzügyi Békéltető Testület tagjai pártatlan szakmai munkájukkal, ám a kiszolgáltatott emberek iránti megértéssel szeretnének hozzájárulni a nem könnyű élethelyzetek megoldásához.

dr. Nadrai Géza

a Pénzügyi Békéltető Testület elnöke

Kapcsolódó anyagok:

[Tájékoztató a Pénzügyi Békéltető Testület 2012. évi tevékenységéről](#)

[Tájékoztató a 2012. évi határon átnyúló pénzügyi fogyasztói jogviták rendezésével összefüggő és egyéb nemzetközi tevékenységről](#)

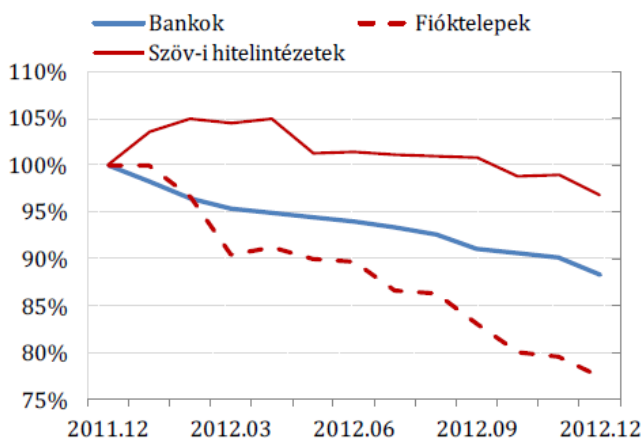
Gyorselemzés – a hitelintézeti szektor a 2012. decemberi adatok alapján

A részvénytársasági hitelintézetek, hitelintézeti fióktelepek, szervezetkezeti hitelintézetek adatainak gyorselemzése csak az idősorokban megjelent legfrissebb adatokra tér ki. A mérlegadatokat árfolyamszűrten elemezzük, az ettől való eltérést külön jelezzük.

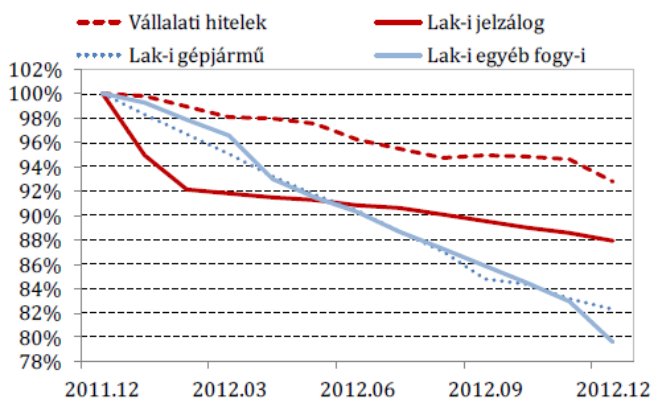
2012 decemberében a hitelintézetek ügyfélhitelek állományának csökkenése mind egészében, mind pedig a vállalatok és a háztartások tekintetében gyorsult. A hitelintézetek 90 napot meghaladóan késedelmes hiteleinek aránya a IV. negyedév egészében minimálisan csökkent, ez azonban kedvezőtlen decemberi adatok mellett valósult meg. A bankszektor 2012-ben is súlyos veszteséget termelt, a szervezetkezeti hitelintézetek azonban nyereségesek voltak.

A **hitelintézetek** bruttó hitelállománya 2012-ben összesen 12%-kal, ezen belül decemberben 2%-kal csökkent. A bankok hitelezése az év egészét tekintve 11,7%-kal, az év utolsó hónapjában pedig 2,1%-kal zsugorodott. Decemberben a bankok, a fióktelepek, és a szervezetkezeti hitelintézetek hitelállományának alakulása is kedvezőtlenebb volt a megelőző havi és a 2012 évi átlagos havi változásnál.

A hitelintézetek hitelállományának alakulása
(2011. december = 100)

A hitelintézetek vállalati és háztartási hitelállománya
(2011. december = 100)

A **hitelintézetek vállalati hitelállományának** csökkenése a decemberben ismét jelentősebb, 2%-os volt. Ezen belül a bankok vállalati hitelállománya 2,1, a fióktelepeké 2,9, a szervezetkezeti hitelintézeteké pedig 0,4%-kal csökkent 2012 utolsó hónapjában. A bankok által a vállalkozóknak nyújtott hitelek között decemberben minimálisan nőtt ugyan a hosszabb lejáratú kihelyezések aránya, ez azonban nem a hosszabb lejáratú hitelek növekedésének, hanem a rövidlejáratú hitelek hosszabbakat is meghaladó ütemű csökkenésének következménye. Így decemberben már nem folytatódott a vállalati hitelezésben szeptembertől látott enyhe, pozitív tendencia.

A **hitelintézetek háztartási hitelállománya** tavaly folyamatosan, összességében 11,9%-kal csökkent. A lakossági (lakáscélú és szabad felhasználású) jelzáloghitelek állománya a végtörlesztés lezárulta óta ugyan kisebb ütemben, de hónapról-hónapra csökkent, az év egészét tekintve 12,1%-kal, ezen belül decemberben 0,7%-kal lett alacsonyabb. Az állam által kamattámogatott hitelezés tavalyi újbóli bevezetése 2012-ben nem tudta élnékíteni a lakáshitelezést, a 2013 évi módosítások – a támogatás mértékének növelése, az igénybevételre jogosult kör bővítése - viszont növelhetik valamelyest a hitelkeresletet. A lakossági gépjármű hitelek és az egyéb lakossági fogyasztási hitelek állománycsökkenése (az egész évet tekintve 17,7%, illetve 20,4%) lényegesen nagyobb mértékű volt a jelzáloghitelek állomány zsugorodásánál. Jelzésértékű, hogy az áruvásárlási hiteleket is tartalmazó, egyéb fogyasztási hitelek állománya decemberben lényegesen, 4%-kal csökkent.

A **bankok belföldi ügyfelei** által elhelyezett betétállomány forrásokon belüli aránya 2012-ben a közvetlen külföldi finanszírozás rovására nőtt. Decemberben az árfolyam szüretlen adatok kizárólag a forint e havi gyengülése miatt mutatják ezen folyamat megtorpanását. A trendjét tekintve jelentősen visszaeső közvetlen külföldi finanszírozáson belül is lényegesen csökkent 2012 folyamán a bankok külföldi tulajdonosai általi finanszírozás: 2011 végén 7 legnagyobb külföldi tulajdonú leánybank anyabanki finanszírozása még a bankszektor teljes külföldi finanszírozásából 54,9%-kal részesedett, addig ez az arány 2012 végén már csak 46,6% volt.

A **bankok közvetlen külföldi finanszírozása** árfolyamszűrten a tavalyi év egészében 21,3%-kal, ezen belül decemberben mindössze 0,5%-kal esett vissza. A fióktelepek esetében viszont a december markáns visszaesést mutat, hiszen egy hónap alatt egyharmadával csökkent a közvetlen külföldi finanszírozás, ami az eszköz oldalon legnagyobb részt a jegybankkal szembeni követelések csökkenésében csapódott le. Habár a fióktelepeknél a múltban is meglehetősen volatilis volt a külföldi források és jegybanki eszközök állomány alakulása, a decemberi mérleg-

csökkentés mértéke felveti annak lehetőségét, hogy a sorozatos alapkamat csökkentések következtében a hitelezés után immár a jegybanki eszközökben való pénztartás sem bizonyul elég jövedelmezőnek.

2012. IV. negyedévében a hitelintézetek teljes hitelfortfóliójában a nem teljesítő (90 napot meghaladóan késedelmes) hiteleinek aránya 0,1 százalékponttal, 13,8%-ra csökkent. A javulásban fontos szerepet játszott a vállalati hitelfortfólióban elindított portfóliótisztítás, aminek köszönhetően a nemteljesítő hitelek (NPL) rátája 1 százalékponttal, 17,1%-ra csökkent. Ezzel egyidejűleg azonban a lakossági NPL ráta 0,5 százalékponttal, 16,2%-ra emelkedett. A romlás mind a forint, mind a deviza hiteleket érintette. Különösen kedvezőtlen, hogy egyrészt folyamatosan nő az éven túli tartozások aránya, ami arra utal, hogy a késedelmes adósoknak tartós pénzügyi problémái vannak. Eközben a 0-90 nap késedelemmel rendelkező forint és deviza állományok is – az októberi átmeneti csökkenés után - ismét nőni kezdtek novemberben, majd decemberben, ami az NPL ráta további növekedését vetíti előre a következő hónapokban. Mindezek mellett az árfolyamgátba belépett adósok között is megjelentek a nemteljesítések. A késedelmes forinthitelek arányának növekedése szintén arra utal, hogy nem a forint árfolyam az egyedüli tényező a problémákkal küzdő adósok számának és arányának növekedésében.

2012-ben az azt megelőző évhez hasonlóan veszteséges volt a hitelintézeti szektor; a 159,1 milliárd forintos veszteség a megelőző évinél 36,6%-kal alacsonyabb. A súlyosan veszteséges bankszektor 2012. évi vesztesége kétharmad akkora volt, mint tavalyelőtt, a fióktelepek vesztesége is kisebb lett a 2011. évinél, a szövetkezeti hitelintézetek ezzel szemben közel 70%-kal, 8,9 milliárd forintra tudták növelni tavalyelőtti nyereségüket. A bankoknál erős polarizáltság figyelhető meg az eredmény tekintetében: a veszteséges bankok 306,7 milliárd forintos összes veszteségének 88,4%-a a három leginkább veszteséges banknál keletkezett, és a nyereséges intézmények 146,2 milliárd forintos eredményének is több mint kétharmadát három bank érte el.

2013. február 22.

Kapcsolódó anyagok

[Részvénytársasági hitelintézetek idősorai \(frissítve a 2012. decemberi adatokkal\)](#)

[Hitelintézeti fióktelepek idősorai \(frissítve a 2012. decemberi adatokkal\)](#)

[Szövetkezeti hitelintézetek idősorai \(frissítve a 2012. decemberi adatokkal\)](#)

[Gyorselemzés: Hitelintézeti aktivitás - 2012. decemberi statisztikai adatok](#)

Gyorselemzés – a pénzügyi vállalkozások a 2012. decemberi előzetes adatok alapján

A gyorselemzés csak az adott idősorokban először megjelent, legfrissebb adatokra tér ki. A gyorselemzésben a mérlegadatokat árfolyamszűrten elemezzük, az ettől való eltérést külön jelezzük.

A pénzügyi vállalkozások finanszírozási aktivitásának csökkenése a IV. negyedévben is folytatódott, különösen a gépjármű finanszírozás területén. A szektor szereplőinek adózás utáni vesztesége 2012-ben is az utolsó negyedévben mutat jelentős emelkedést, de a nem auditált adatok alapján a teljes évet tekintve lényegesen alacsonyabb az előző év veszteségénél. A folyamatos és jelentős tulajdonosi tőkeemeléseknek köszönhetően a szektor saját tőke pozíciója a veszteséges működés ellenére jelentősen javult az egy évvel korábbihoz képest. A nem teljesítő ügyfélkövetelések állománya a III. és a IV. negyedévben is csökkent, ezt azonban jelentős részben a lejárt követelések értékesítése okozta.

2012. IV. negyedévében a pénzügyi vállalkozások finanszírozási aktivitásában ismét jelentős csökkenés következett be, mind a bruttó eszközállomány, mind az ügyfelekkel szembeni követelések állománya 4%-ot meghaladó mértékben esett vissza.

A gépjármű finanszírozás a IV. negyedévben kiemelkedő mértékben, 7,5%-kal csökkent, ez azonban részben szervezeti változás eredménye: egy banki háttérű lízingcég beolvadt a tulajdonos bankba. Ezt a hatást kiszűrve a gépjármű finanszírozás csökkenése az utolsó negyedévben mintegy 5,4%. A 2012. évben folyamatosan csökkenő tendencia eredményeképpen egy év alatt a gépjármű finanszírozási állományok (hitel és lízing) a beolvadás hatását kiszűrve 18%-kal – nominálisan 20%-kal – estek vissza. A viszonylag rövidebb futamidő és az új kihelyezések alacsony

volumene miatt a gépjármű finanszírozási állományok további gyors csökkenése várható, ami, figyelembe véve a nem teljesítő állományok magas arányát is, a jövedelmezőség szempontjából lényeges kockázatot jelent.

Az ingatlanfinanszírozásból származó követelések visszaesése 2,5% volt 2012. IV. negyedévében, az év egészét tekintve azonban ez az állomány 3%-kal nőtt. Az ingatlanfinanszírozás növekedésének oka a második negyedévben egy banki tulajdonú pénzügyi vállalkozás által követeléskezelésre átvett nagyobb hitelállomány volt, ezt követően a második félévben az ingatlanfinanszírozással kapcsolatos ügyfélkövetelések tovább csökkentek, a folytatódó követelésvásárlások ellenére is.

A korábbi évekhez hasonlóan a szektor a IV. negyedévben szenvedte el a legnagyobb adózás utáni veszteséget, 19,7 milliárd forintot, így a tavalyi év előzetes (nem auditált) vesztesége 35,7 milliárd forint. Az értékvesztés és kockázati céltartalék változása soron a 2009 óta minden év végén megjelenő jelentős növekmény az előzetes adatok alapján 2012-ben nem látszik, azonban a nem auditált adatokat fenntartással kell kezelni, mivel a könyvvizsgálat során a válság kitörése óta jelentős további értékvesztés elszámolást írnak elő az auditorok.

Az ügyfelekkel szembeni követelések visszaesését követve a kamateredmény 10,1%-kal csökkent 2012-ben az előző évhez képest, a 2010 óta jellemző tendencia folytatásaként. A működés

dési költségek épp ellenkezőleg, a 2009 óta tartó csökkenő tendenciától eltérően tavaly 2,3%-os növekedést mutatnak, tovább rontva a jövedelmezőséget. A képet árnyalja ugyanakkor, hogy a működési költségekben a legnagyobb emelkedés a növekvő aktivitással jellemezhető követeléskezelő cégeknél volt megfigyelhető. A korábbi évekhez hasonlóan a veszteség néhány nagyobb vállalkozásnál koncentráldódik: a 8 legnagyobb veszteséggel rendelkező cég a teljes veszteség 80%-át adja. A nyereséges vállalkozások száma 161, a koncentráció itt alacsonyabb: a 28 legnyereségesebb vállalkozás teszi ki a szektor összesített nyereségének 80%-át.

A szektort 2012-ben a veszteséges működés ellenére negyedévről negyedévre folyamatosan javuló tőkepozíció jellemezte. A piaci szereplők együttes saját tőkéje a negyedik negyedév során jelentősen, 34 milliárd forinttal nőtt, így az év végi záró – nem auditált – saját tőke állomány 182,7 milliárd forint volt. Ezt az osztalékfizetés csökkenteni fogja. 2011. év végén a saját tőke (auditált) állománya 97 milliárd forint volt, a növekmény ehhez képest még az osztalékfizetés várható mértékét figyelembe véve is jelentős. 2012 során 18 cég esetében figyelhető meg 1 milliárd forintot meghaladó mértékű saját tőke növekmény. Ezek közül 10 cég nyereséges volt, együttesen 18,5 milliárd forintos adózott eredményt érve el. A veszteséges 8 cég együttes 52,6 milliárd forintos vesztesége ellenére a tőke pozícióját 45,8 milliárd forinttal javította, amit a 94,8 milliárd forintot elérő tulajdonosi tőkeemelés tett lehetővé. A szektor szintű saját tőke növekmény tehát nagyobbrészt veszteséges vállalkozásoknál keletkezett. Ez

azt jelzi, hogy a – főleg hazai banki és külföldi szakmai – tulajdonosok egyrészt elkötelezettek leányvállalataik mellett, másrészt felkészültek a további veszteségekre. A negatív saját tőkével rendelkező társaságok száma 2012. elején 26 volt, ez – a fenti változásokkal összhangban – az év végére 14-re csökkent.

A szektor nem teljesítő ügyfélköveteléseinek aránya a III. negyedéves enyhe csökkenést követően (amit részben követelésértékesítés okozott) a IV. negyedévben kis mértékben emelkedett, visszatérve a június végén mért 27,3%-os szintre. A nem teljesítő követelések állománya a IV. negyedévben a forint svájci frankkal szembeni gyengülése ellenére is csökkenést mutat, azonban a teljes követelés állomány visszaesése ennél gyorsabb volt, ami a nem teljesítő kitettségek arányának enyhe növekedését okozta. A nem teljesítő állomány csökkenéséhez ismét jelentős mértékben járult hozzá egy nagy piaci szereplő által végrehajtott követelésértékesítés és a kapcsolódó veszteségelírás. Ugyanakkor a nem teljesítő ügyfélkövetelések arányának jövőbeni alakulását illetően kedvező jel, hogy a 90 napot nem meghaladó hátralékkal rendelkező állomány az elmúlt három negyedévben – az átstrukturálás miatt hátralékmentessé váló állomány okozta hatás kiszűrése után is – csökkenést mutatott.

2013. február 22.

Kapcsolódó anyagok

[Pénzügyi vállalkozások idősorai \(frissítve a 2012. decemberi adatokkal\)](#)

[Gyorselemzés – a pénzügyi vállalkozások a 2012. decemberi adatok alapján](#)

Gyorselemzés – 2012. decemberi befektetési szolgáltatói adatok

A gyorselemzés a befektetési vállalkozások havi mérleg és értékpapír, illetve a befektetési szolgáltatók havi forgalmi és idegen tulajdonú értékpapír adatai mellett ezúttal a befektetési vállalkozások negyedéves eredmény és tőkehelyzeti, valamint az alapkezelők és a befektetési alapok negyedéves adatai alapján készült. Az összes szolgáltatót lefedő idegen tulajdonú értékpapír adatok első alkalommal kerültek közzétételre.

A több éve tartó csökkenő jövedelmezőségi trendbe illeszkedve 2012-ben tovább romlott a befektetési vállalkozások jövedelmezősége. A csökkenő költséghatékonyság mellett ezt elsősorban a bizományosi tevékenység jelentős visszaesése okozta. 2012. IV. negyedévében azonban a befektetési vállalkozások is profitáltak a befektetői hangulat, így az ügyfélaktivitás számottevő növekedéséből, valamint a saját számlás kereskedésen realizálható értékpapír árfolyamnyereségből. A vállalkozások tőkehelyzete továbbra is megnyugtató.

A tőkepiaci aktivitási adatok kedvező változásokat mutatnak 2012 második felében, különösen a IV. negyedévben. A befektetési szolgáltatók összesített adatai szerint a 2012-es összforgalom esett ugyan a hitelintézeti szolgáltatók saját számlás forgalmának visszaesése, és a bizományosi forgalom csökkenése miatt, de a trend megtörni látszik a IV. negyedévben: a bizományosi forgalom nőtt, elsősorban az azonnali értékpapír ügyletek forgalmának bővülése nyomán. A szolgáltatók által kezelt ügyfélvagyon szintén számottevően nőtt, elsősorban a kockázatosabb eszközök javára történő volumenátrendezés, másodsorban az év második felében tapasztalható eszközár-növekedés következtében.

A befektetési alapokat 2012. IV. negyedévében kimagaslóan nagy - 129 milliárd forint - tőkebeáramlás jellemezte.

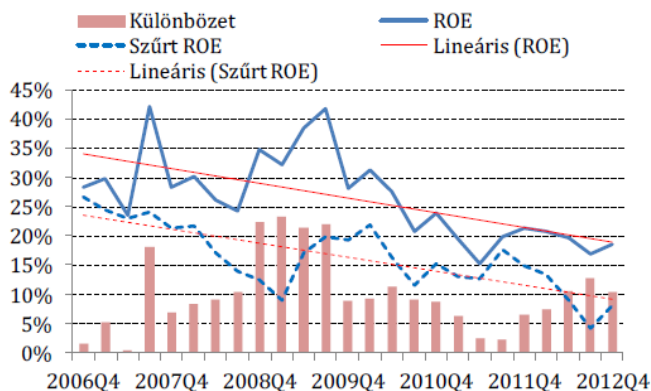
BEFEKTETÉSI VÁLLALKOZÁSOK ADATAI

A negyedik negyedéves nem auditált adatokon számított szektorszintű ROE a kedvező negyedik negyedéves adózott eredmény ellenére 2012-ben éves szinten 2,8 százalékponttal 18,5%-ra, piacvezető vállalkozás kiszűrve pedig 6,7 százalékponttal 8,1%-ra csökkent. A vállalkozások jövedelmezőség szerinti eloszlásában éves visszatekintésben a közepes (0-20%) jövedelmezőségi kategóriák irányába való elmozdulás és a veszteséges intézmények számának csökkenése, vagyis a jövedelmezőség szóródásának csökkenése figyelhető meg.

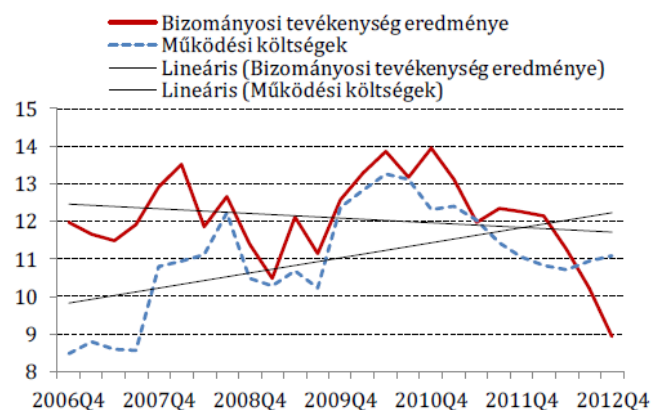
A befektetési szolgáltatási tevékenység eredményének szerkezete hosszabb távon a bizományosi tevékenység eredményének romlását, illetve a saját számlás kereskedési tevékenység fel-futását jelzi, különösen 2012-ben. Így a bizományosi eredmény kiesésének egy részét tavaly az erre jogosult vállalkozások a saját számlás aktivitás nyereségével pótolták. A többi tevékenység az összeredmény tekintetében elenyésző, a letétkezelés, letétőrzés eredményének javulása azonban említésre méltó. A bizományosi

eredmény romlását 2012-ben elsősorban az ügyfélaktivitás visszaesése magyarázta. Ez mind a megbízások számában, mind a tranzakciós forgalomban mérhető volt, és döntően az év első felében kialakult kedvezőtlen befektetői hangulattal magyarázható. Kedvezőtlenül hathatott az is, hogy a kormányzat állampapírpiazi térnyerése és a végtörlesztés jelentős befektetői megtakarításokat vont el.

Befektetési vállalkozások jövedelmezősége

Befektetési vállalkozások hatékonysága (Mrd Ft)

A jövedelmezőség több éve megfigyelhető romlásában egy hosszabb távú trend látható, amely szerint a bizományosi tevékenység eredménye lassan, majd a legutóbbi két negyedévben meredeken csökken, miközben a működési költségek (azon belül is elsősorban az anyagjellegű, másodsorban a személyi jellegű ráfordítások) trendszerűen és gyors ütemben nőnek. 2009 végétől a szektorszintű jövedelmezőség csökkenése elsősorban a befektetési szolgáltatási eredmény romlására és a pénzügyi intézményeket terhelő költségnövekedésre vezethető vissza. 2013-ban a BÉT-en bevezetendő új Xetra rendszer egyszeri és folyamatos költségeket fog eredményezni, ami a jelenlegi gyenge forgalom mellett további jelentős költségnövekedést jelent.

A szektor tőkehelyzete lassan romlik, de prudenciális szempontból ma még mind a szintje, mind az eloszlása megnyugtató. A befektetési vállalkozások tőkemegfelelési mutatója 2012 IV. negyedévében 24,4%-on állt, amely 1,6 százalékponttal marad el az előző, és 3,6 százalékponttal a 2011. negyedik negyedévi szinttől. A vállalkozások tőkehelyzete szerinti eloszlása éves szinten a közepes (16-32%) tőkemegfelelési mutató irányába történő elmozdulást mutat; a vállalkozások 64%-ának tőkehelyzete romlott.

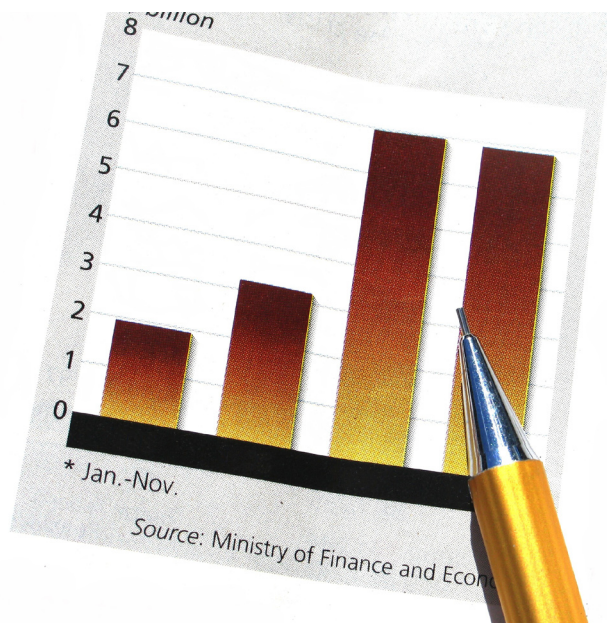
BEFEKTETÉSI SZOLGÁLTATÓK ADATAI

A befektetési szolgáltatók által lebonyolított összforgalom 2012-ben 15%-kal maradt el az egy évvel korábbitól. A csökkenés háromnegyedét a teljes forgalom 90%-áért felelős, elsődlegesen fedezeti célú, hitelintézeti és hitelintézeti fióktelepi, csere és határidős ügyletekben realizálódó saját számlás forgalom magyarázta. Ebben a 2011. év magas bázist jelentett a végtörlesztéssel összefüggő fedezeti célú aktivitás-növekedés, valamint a jelentős forint árfolyam ingadozás és gyengülés miatt.

A bizományosi forgalom mintegy negyedével esett egy év leforgása alatt. A forint számottevő erősödésén túl ez elsősorban a növekvő ügyfélszám mellett is csökkenő megbízás-számmal, vagyis az ügyfélaktivitás nagymértékű visszaesésével magyarázható. A globális jegybankok piactámogató lépései nyomán főleg a tavalyi év második felében jelentősen javuló befektetői hangulat nem volt képes ellensúlyozni egyrészt a konjunkturális elbizonytalanodás, valamint néhány országspecifikus tényező hatását. E mellett hatással volt a forgalomra, hogy a befektetők az eszközárak relatív alakulása miatt a kevésbé aktívan kereskedett, alacsonyabb kockázatú eszközcsoportok (állampapírok, befektetési jegyek) irányába mozdultak el.

A bizományosi forgalom csökkenésének vesztesei elsősorban a befektetési vállalkozások lettek. A vállalkozások a bizományosi forgalom mintegy kétharmadát bonyolítják, illetve a saját számlás kereskedési eredményük nélkül számított befektetési szolgáltatási tevékenységi profitjuk 80%-a kötődik közvetlenül a bizományosi tevékenységhez. A bizományosi forgalmuk tehát közel 20%-kal esett. Miközben minden nagyobb forgalmi kategória esetében jelentős visszaesés volt megfigyelhető, átlag felett esett vissza a tőzsdéi forgalom, illetve a származtatott ügyletek forgalma. Biztató jel azonban, hogy az év második felében megtört a korábbi trend és a bizományosi forgalom növekedni tudott. Ez mind a vállalkozási, mind az egyéb formában működő szolgáltatók eredményét pozitívan érintette.

A befektetési szolgáltatók által kezelt idegen tulajdonú értékpapírok állományának piaci értéke 7%-kal nőtt egy év alatt. Az éves vagyonnövekedés háttérében elsősorban az év második felének kedvező folyamatai nyomán kibontakozó eszközár-növekedés magyarázható.

vekedés (BUX +5%, MAX +20%, év/év) és volumenbővülés állt. A kezelt állampapír vagyon volumene csökkenhetett, hiszen az éves növekedési ütem jelentősen elmaradt a valószínűsíthető árfolyamnyereségtől. Ezt a lakossági állampapírpiacra bekövetkező növekvő kormányzati szerepvállalás magyarázhatja. A részvények esetében viszont erős volumenhatás érvényesült, elsősorban az utóbbi fél évben, ami a kockázatosabb eszközök irányába történő portfólióátrendeződést sejtet. A bővülő kezelt vagyonon belül nőtt a devizabelföldi, és azon belül is elsősorban a nem intézményi befektetők (lakosság, nem pénzügyi vállalkozás), eszközcsoport szerint az állampapírok és részvények, denomináció szerint pedig a deviza értékpapírok részaránya. A vállalkozások esetében 7%-os, a hitelintézetek esetében 16%-os növekedés következett be. A hitelintézeti fióktelepek által kezelt vagyon 12%-kal lett kisebb, mivel a fióktelepek száma csökkent.

BEFETETÉSI ALAPKEZELŐK, ALAPOK ADATAI

Az alapok száma hárommal, 536-ra csökkent 2012 utolsó negyedévében, a nettó eszközérték ugyanakkor 5,7%-kal, 3455 Mrd Ft-ra nőtt. A nyilvános alapok nettó eszközértéke 5,5%-kal, a zártkörű alapoké 7,1%-kal lett magasabb.

2012 utolsó negyedévében is folytatódott a nyilvános alapokba történő tőkebeáramlás: a 119 Mrd Ft-os összeg kiemelkedő, és

46 Mrd Ft-tal magasabb a harmadik negyedévben tapasztaltnál. A tőke csaknem egésze (116 Mrd Ft) a kamatjellegű eszközökbe befektető alapokat érte el: a likviditási, pénzügyi, rövid kötvény alapokba 83 Mrd Ft, a hosszú kötvény illetve a kötvénytülsúlyos vegyes alapokba 33 Mrd Ft tőke érkezett. A származtatott, valamint a részvény és részvénytülsúlyos alapok esetében szintén tőkebeáramlás volt megfigyelhető, ezzel szemben a garantált alapokat, a kiegyensúlyozott vegyes alapokat és az egyéb, nem besorolt alapokat tőkekiáramlás jellemezte.

Az előző negyedévek tőkekivonási trendjével szemben, az ingatlanalapokba 3,1 Mrd Ft tőke érkezett 2012 negyedik negyedévében. A harmadik negyedévhez hasonlóan a negyedik negyedévben is szektorszinten mindegyik befektetési politika pozitív hozamot ért el.

2013. február 22.

Kapcsolódó anyagok

[Befektetési vállalkozások idősorai \(frissítve a 2012. decemberi adatokkal\)](#)

[Befektetési alapok idősorai \(frissítve: 2012. IV. negyedéves adatokkal\)](#)

[Befektetési szolgáltatók kereskedési adatai és idegen tulajdonú értékpapír-állománya \(frissítve a 2012. decemberi adatokkal\)](#)

[Gyorselemzés – 2012. decemberi befektetési szolgáltatói adatok](#)

Gyorselemzés a biztosítók 2012. IV. negyedéves adatai alapján

Az életbiztosítási szektor erodálása tovább folytatódott 2012 IV. negyedévében is, de biztató hogy megállt a pénzkivonás a unit-linked ágazatból, illetve az értékesítések is növekedtek. A nem-életbiztosítási piac lassú zsugorodása a korábbi trendeknek megfelelően folytatódott. A lassan csökkenő tőke megfelelési mutató ellenére a szektor tőkeszintje kielégítő, és az átfogó pénzügyi pozíció megfelelőségét a tartalékok prudens szintje is erősíti. Ugyanakkor az egyes intézmények tőke megfelelése között továbbra is jelentős különbségek vannak.

ÉLETBIZTOSÍTÁSOK

2012 III-IV. negyedévében megállt a unit-linked (UL) életbiztosítási megtakarítások kivonása. A IV. negyedévben 34%-kal több díj (67 Mrd Ft) áramlott be, mint a nyújtott szolgáltatások összege (50 Mrd Ft). A 32,7 Mrd Ft-os (negyedéves szinten 3,5%-os) hozammal együtt a UL tartalék (3%-kal) 948 Mrd Ft-ra nőtt, ami csaknem eléri a két évvel ezelőtti 954 milliárdos rekord szintet.

A hagyományos életbiztosítási megtakarítások kivonása azonban tovább folytatódott: a IV. negyedévben 4,4 Mrd Ft-tal több szolgáltatást nyújtottak a biztosítók, mint amennyi díj befolyt, elsősorban a lejáratú szolgáltatások hirtelen megugrása miatt. Így a matematikai tartalék annak ellenére csökkent 618 Mrd Ft-ról 607 Mrd Ft-ra, hogy a negyedévben 13,3 Mrd Ft hozamot értek el a biztosítók az életbiztosítási matematikai tartalék fedezetén.

Az élet ág jövőbeni kilátásait illetően némi optimizmusra ad okot az, hogy az új szerződések az előző negyedévet követően

en tovább növekedtek. Különösen gyorsan nőnek a folyamatos díjas szerződések és egyedül az egyszeri díjas hagyományos életbiztosítási szegmens új szerzései süllyedtek eddigi legalacsonyabb szintjükre.

NEM ÉLETBIZTOSÍTÁSOK

A nem-életbiztosítási szerződések darabszámának trendje megváltozott, részben az AIM Biztosító szektorból való kikerülése miatt: a korábbi viszonylagos stagnálást egy egyértelműen lefelé mutató trend váltotta fel. A szerződésszám 2012. legutóbbi három negyedévében a 2008 óta tartó évi 1,3%-os csökkenő trendnek megfelelően erodálódott. A negyedéves állománydíj, illetve a negyedéves díjbevételek négy negyedéves mozgó átlaga is a 2008 óta tartó forgatókönyv szerint alakul: a jármű ágazatok (kgfb, casco) folyamatos és jelentős esését a többi ágazat lassú növekedése nem tudja ellensúlyozni. Az éves bruttó díjbevétel a 2004-es szintre süllyedt vissza.

KÖLTSÉGEK

A nem-életbiztosítási ág díjbevételének 2008 óta tartó csökkenésének megfelelően a költségek is csökkentek, azonban a díjknál szerényebb mértékben, így a négy negyedéves csúszó átlagok alapján számolt költséghányad fokozatosan emelkedett (33,7%-ról 38,9%-ra). 2012 IV. negyedévében ez a növekedés megállt (38,5%), ami egyértelműen a jutalékhányad csökkenésére vezethető vissza. A költséghányad 2009 utáni növekedését is a megemelkedett jutalékok okozták, a mostani csökkenés még mindig magas (13,5%-os) jutalékhányadot takar. A nem-életbiztosítási költséghányad alakulását alapvetően befolyásolja a kgfb üzletág. A 2009-et követő növekedésért is ez a szegmens felelt, és a mostani csökkenés is ennek köszönhető, aminek eredményeképpen a kgfb már „csak” 12%-kal költségesebb, a korábbi 14%-kal szemben.

TARTALÉKOK

A legfontosabb nem-életbiztosítási ágazatok 2011. évi kártartalékainak (függőkár-tartalékok, illetve járadéktartalék) egyéves lebonyolítási eredménye összességében 9%, az egyes ágazatok eredménye 6,3% és 31% között változik. A negyedévről negyedévre növekvő lebonyolítási eredmények arra utalnak, hogy a kártartalékok szintje megfelelő. Különösen jelentős (31%-os egyéves) lebonyolítási nyereség keletkezett azon a szárazföldi jármű casco ágazaton, amelynek tételes függőkár-tartaléka a károkkal együtt folyamatosan és jelentősen csökken: jelenleg a 2007. évi szintnek mindössze a 42,4%-át teszi ki. A kgfb 2011. évi kártartalékain kiemelkedő (bár a nyitó tartalékhoz viszonyítva mindössze 6,3%-os), 12,3 milliárdos lebonyolítási nyereség keletkezett. A jármű kockázatok további erőteljes csökkenésével együtt ez további tartalékcsökkenést vetít elő a jármű ágazatokban, és így a nem élet ág egészében is.

TŐKEHELYZET, JÖVEDELMEZŐSÉG

A nem-életbiztosítási ág 2012 IV. negyedévi eredménye a szezonálisnak megfelelően kiváló (egyetlen negyedév alatt 10 Mrd Ft, a korábbi negyedév -3,3 milliárdjával szemben). Az élet ág jövedelmezősége is javult kismértékben (4,3 Mrd Ft a megelőző 4,1 Mrd Ft után). Mindezek ellenére a szintén a szezonálisnak megfelelően kedvezőtlen (-12 milliárdos) nem biztosítástechnikai elszámolások, illetve a fokozatosan növekvő (2,7 milliárdos) rendkívüli ráfordítások miatt a szektor adózás előtti eredménye a korábbi negyedévek trendjét követve negatívba fordult (-0,3 Mrd Ft).

Az 5,2 milliárd forintos mérleg szerinti veszteség azonban jó részt a tárgynegyedévben az adózott nyereség terhére elszámolt 6,3 milliárd forintos osztalékfizetés miatt alakult ki. A biztosítók tőkéjét ezen fölül az eredménytartalék terhére elszámolt 3,3 milliárd forintos osztalék is rontotta.

Mindezek következtében a szektor szavatoló tőkéje 2,3%-kal csökkent. A tőkeszükséglet ennél is intenzívebb) csökkenése miatt, a tőkefeltöltöttség 204,9%-ról 205,5%-ra nőtt. Az osztalék nagyobbik hányada általában csak a május végi auditált adatokban jelenik meg, így a 2012. év végi végleges tőkeellátottság várhatóan (2011-hez hasonlóan) ismét 200% alá süllyed. Az egyes biztosítók tőkeszintje a korábbi öt év adataihoz hasonlóan ebben a negyedévben is jelentősen szóródik, jelenleg 114% és 642% között. A tőkefeltöltöttségi mutatók átlaga 2010 vége óta haladja meg a teljes szektor tőkeszintjét, és ez a különbség fokozatosan nő, ami azt jelenti, hogy inkább a nagy biztosítók tőkeszintje romlik, és egyre nagyobb mértékben. Ezzel együtt a biztosítási szektor tőkeszintje kielégítő, mivel a kiinduló feltöltöttség nagyon kedvező volt. Ha ehhez hozzászámítjuk a tartalékok kellően prudens szintjét, akkor a szektor teljes pénzügyi pozícióját is megfelelőnek mondhatjuk.

2013. február 22.

Kapcsolódó anyagok

[Biztosítási szektor idősorai \(frissítve a 2012. évi IV. negyedéves adatokkal\)](#)

[Gyorselemzés a biztosítók 2012. IV. negyedéves adatai alapján](#)

Gyorselemzés – 2012. IV. negyedéves pénztári adatok

A magánnyugdíjpénztárak taglétszámának csökkenése folytatódott a negyedik negyedévben, és a működés veszteségsége is fennmaradt, így a szektor tovább zsugorodik. Az önkéntes nyugdíjpénztárak taglétszáma enyhén csökkent: a 0,2%-s csökkenés a legalacsonyabb volt 2008 decembere, vagyis a taglétszám csökkenés kezdete óta. Az önkéntes nyugdíjpénztári portfólió felértékelődése a negyedik negyedévben is folytatódott a tőkepiaci árfolyam-emelkedés eredményeként. Az egészségpénztárak taglétszáma stagnált, a tagdíjbevételek azonban ked-

vezően alakultak: növekedésük 2012 egészében meghaladta a szolgáltatásokét.

A magánnyugdíjpénztárak taglétszáma december végére 69 112 főre csökkent a harmadik negyedév végi 72 347 főről. A csökkenés 4,5%-os mértéke valamivel meghaladja a harmadik negyedévben tapasztaltat (-3,7%). A taglétszám apadása nagyrészt annak köszönhető, hogy a megszűnő magánnyugdíjpénztárak tagjai – eltérő nyilatkozat hiányában - az állami nyugdíjrend-

szerbe kerülnek vissza. A magánnyugdíjpénztári szektorban kezelt vagyon a taglétszám csökkenés ellenére gyakorlatilag nem változott; a december végi 192 Mrd Ft csaknem megegyezik a szeptember végével (192,6 Mrd Ft), mivel a végelszámoló magánnyugdíjpénztárak tagjainak a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépését a negyedik negyedéves tőkepiaci árfolyam-emelkedés hatása ellensúlyozta. December végén 10 magánnyugdíjpénztár működött, ebből 3 már végelszámolás alatt állt. A kumulált veszteség gyakorlatilag nem változott az év során, azonban a negyedik negyedévi veszteség is ugyanúgy 0,2 Mrd Ft-ot tett ki, mint az addigi kumulált, így az év végére 0,47 Mrd Ft veszteség alakult ki. A december végén működő 10 magánpénztárból 9 volt veszteséges.

Az önkéntes nyugdíjpénztárak december végi 1 226 710 fős taglétszáma 2 264-gyel volt alacsonyabb a harmadik negyedévi záró-taglétszámnál. A csökkenés üteme (-0,2%) tovább mérséklődött, így a taglétszám csökkenésének kezdete óta ez volt a legalacsonyabb mérték.

A negyedik negyedévben 13 258 új belépő volt, ami a korábbi negyedévekkel szemben nagyságrendileg megegyezett a szolgáltatásban részesültek, illetve a kilépők 13 850 fős számával. Éves viszonylatban azonban jelentős a taglétszám csökkenés: a közel huszonezer fős nettó változás úgy alakult ki, hogy 2012-ben a szolgáltatásban részesültek és a kilépők (70 418 fő) száma 16%-kal kevesebb volt a 2011. évinél, míg az új belépők száma 2012-ben (45 504 fő), 25%-kal maradt el az egy évvel korábbitól.

Az önkéntes nyugdíjpénztári szektor a negyedik negyedévben is veszteségesen működött. Az önkéntes nyugdíjpénztárak

működési célú bevételei 2012-ben 3,2%-kal maradtak el 2011-től, míg a működési célú költségek és ráfordítások gyakorlatilag nem változtak (0,1%-kal csökkentek): ennek következtében a szektor működési vesztesége 12,3%-kal nőtt 2012-ben.

A folytatódó tőkepiaci árfolyam-emelkedés következtében az önkéntes nyugdíjpénztári szektor kezelt vagyona tovább emelkedett a szeptember végi 881,7 Mrd Ft-ról december végéig 919,1 Mrd Ft-ra. A negyedik negyedévben kis mértékben csökkent a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok aránya, míg a befektetési jegyek és az egyéb instrumentumok részaránya nőtt.

Az egészségpénztárak taglétszámának növekedése megállt az év utolsó negyedévében: a december végi 1 041 375 fős taglétszám 5 fős eltéréssel megegyezett a szeptember 30-i taglétszámmal, míg 2011 végéhez viszonyítva 6,2%-kal növekedett. Az új belépők száma 2012-ben 100 743 volt, ez 34%-kal magasabb az előző évinél. A tagok által fizetett tagdíjak 3,9%-kal csökkentek 2012-ben, míg a munkáltatók által fizetett tagdíj-hozzájárulás 11,9%-kal emelkedett; ennek következtében a tagdíjbevételek 8,7%-kal haladták meg a 2011. évi értéket. Az egészségpénztári tagok által 2012-ben szolgáltatásként igénybe vett 56,7 Mrd Ft 1,5%-kal magasabb a 2011-ben kifizetett összegnél.

2013. február 22.

Kapcsolódó anyagok

[Pénztári szektor idősorai \(frissítve a 2012. IV. negyedévi adatokkal\)](#)

[Gyorselemzés – 2012. IV. negyedéves pénztári szektor adatok](#)

Összefoglaló a Felügyelet fogyasztóvédelmi célú, 2012. IV. negyedéves hatósági tevékenységéről

A pénzüpiaci kérelmek száma 2012 III. negyedévéhez képest nőtt, részaránya az előző időszakokhoz hasonlóan még mindig a legjelentősebb: az összes kérelem több mint kétharmadát teszi ki.

A Felügyelet fogyasztóvédelmi célú 2012. IV. negyedéves hatósági tevékenységét bemutató összefoglaló I. fejezete tartalmazza a Felügyelethez érkezett fogyasztói kérelmeket, melyeket a Felügyelet hatósági eljárásban vizsgál meg, valamint az Ügyfélszolgálathoz érkezett és közvetlenül megválaszolt megkereséseket. A II. fejezet a Felügyelet fogyasztóvédelmi hatósági eljárásairól, vizsgálatait tapasztalatairól ad áttekintést.

I. A FELÜGYELETHEZ BENYÚJTOTT FOGYASZTÓI KÉRELMEK ALAKULÁSA

Fogyasztói kérelmek azok a jogszabályban meghatározott tartalmi és formai szempontoknak megfelelő kérelmek, amelyeket a Felügyelet hatósági fogyasztóvédelmi eljárás keretében vizsgál, és amely révén ellenőrzi, hogy az ágazati jogszabályokban meghatározott fogyasztóvédelmi rendelkezéseknek megfelel-e a kérelemmel érintett pénzügyi szervezet tevékenysége. A megkeresések azok az Ügyfélszolgálathoz érkezett beadványok, e-mail-ek, telefonos és személyes érdeklődések, amelyek nem vizsgálhatók hatósági eljárás keretében, valamint amelyek célja általános tájékozódás, illetve információkérés a Felügyeletről.

1. A fogyasztói kérelmek alakulása

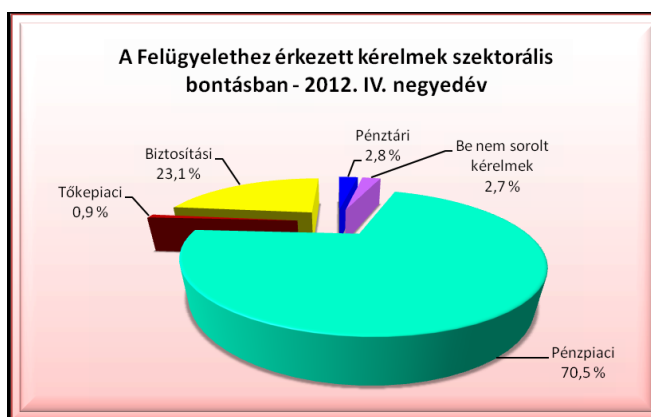
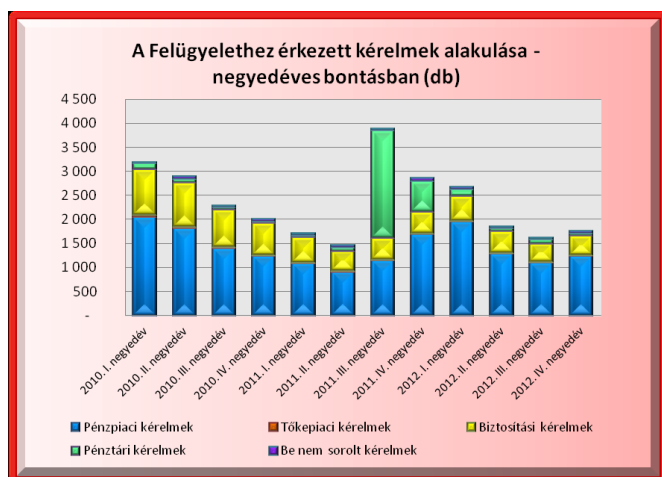
sonlóan még mindig a legjelentősebb: az összes kérelem több mint kétharmadát teszi ki.

Míg a biztosítói szektort érintő kérelmek az összes kérelem közel negyedét foglalják magukba, a tőkepiaci szektorra érkező kérelmek aránya már hosszú ideje nem képvisel jelentős súlyt.

A pénztári szektort érintő kérelmek száma és aránya 2011 második felében ugrásszerűen megnőtt, - amely a magánnyugdíjpénztári tagok társadalombiztosítási rendszerbe történő visszalépéséhez kapcsolódó tagi kifizetésekkel függött össze - az elmúlt negyedévek során azonban erőteljesen visszaesett.

2012 IV. negyedére vonatkozóan a fogyasztói kérelmek megoszlását – összehasonlítva az előző negyedév és az előző év hasonló időszakának adataival – az alábbi táblázat foglalja össze:

Szektor	2011. IV. negyedév		2012. III. negyedév		2012. IV. negyedév		2012. IV. né./ 2012. III. né.	2012. IV. né./ 2011. IV. né.
	darab	megoszlás	darab	megoszlás	darab	megoszlás	%	%
Pénzüpiaci	1 696	59,5%	1 091	67,8%	1 233	70,5%	113,0%	72,7%
Tőkepiaci	17	0,6%	18	1,1%	16	0,9%	88,9%	94,1%
Biztosítási	438	15,4%	384	23,9%	405	23,1%	105,5%	92,5%
Pénztári	638	22,4%	85	5,3%	49	2,8%	57,6%	7,7%
Be nem sorolt kérelmek	62	2,1%	32	1,9%	47	2,7%	146,9%	75,8%
Összesen	2 851	100,0%	1 610	100,0%	1 750	100,0%	108,7%	61,4%

2012 IV. negyedévében a Felügyelethez összesen 1 750 darab fogyasztói kérelem érkezett.

A negyedéves bontásban részletezett számadatok a mellékletben található 1. sz. táblázatban tekinthetők meg.

Megfigyelhető, hogy a pénzüpiaci kérelmek száma 2012 III. negyedévéhez képest nőtt, részaránya az előző időszakokhoz ha-

2013. február 7.

[Összefoglaló a Felügyelet fogyasztóvédelmi célú, 2012. IV. negyedéves hatósági tevékenységéről \(teljes szöveg\)](#)

Megújult a vitarendezési fórumok tájékoztatója a Felügyelet honlapján

Amennyiben problémája, kérdése merül fel egy pénzügyi szervezet szolgáltatása kapcsán, panasszal a szolgáltatóhoz, kérelemmel vagy tájékoztatás-kéréssel a Felügyelethez fordulhat, illetve benyújthatja kérelmét az Ügyfélkapun is.

Kihez fordulhat?	Pénzügyi szervezet	PSZÁF	PBT	Bíróság
Ki fordulhat?	Fogyasztó	Fogyasztó	Fogyasztó	Ügyfél
Mivel fordulhat?	Panasz	Fogyasztói kérelem	Kérelem	Kereset
Hogyan fordulhat?	Szóban vagy írásban	Írásban	Írásban	Írásban
Milyen esetekben?	Minden esetben a szolgáltatóhoz kell fordulni először.	Jogszabálysértés esetén, amennyiben a szolgáltatóval nem sikerült a jogvitát megoldani.	Szerződéssel kapcsolatos egyedi jogviták esetén, amennyiben a szolgáltatóval nem sikerült a jogvitát megoldani.	Bármely szerződéses jogvita esetén
Példák	Bármely fogyasztói jogvita esetén lehet a szolgáltatóhoz fordulni.	A Felügyelet járhat el, amennyiben Ön nem kapott <ul style="list-style-type: none"> - éves elszámolást; - előzetes tájékoztatást a kamatemelésről; - tájékoztatást a KHR-ről; - törlesztési táblázatot; - tájékoztatást a biztosítási szerződés létrejöttéről; - díjfizetési felszólítást vagy törlésértesítőt, vagy - megtévesztő tájékoztatást kapott. 	A Pénzügyi Békéltető Testület járhat el, ha például a pénzügyi szolgáltató <ul style="list-style-type: none"> - idő előtt felmondta az Ön szerződését; - nem tájékoztatta Önt arról, hogy fel fogja mondani a szerződést; - olyan többletköltséget számolt fel az Ön terhére, amelyet a szerződés, az általános szerződési feltételek, a hirdetemény vagy a kondíciós lista nem tett számára lehetővé; - szerződésszegése Önnek kárt okozott vagy; - a biztosítási esemény bekövetkezését vitatja. 	Kizárólag bíróság járhat el <ul style="list-style-type: none"> - a bízattási kárral, - felelősségbiztosítással összefüggő kártérítési igényekkel, vagy - a KHR-be kerülés jogalapjával összefüggő polgári jogi kérdésekben.
Formanyomtatványok	Fogyasztói panasz űrlap (word) Fogyasztói panasz űrlap (pdf)	Fogyasztói kérelem a PSZÁF-hoz (word) Fogyasztói kérelem a PSZÁF-hoz (pdf)	www.pszaf.hu/pbt	www.birosag.hu
Válaszadási/döntési határidő	30 nap	3 hónap, amely egy alkalommal 30 nappal meghosszabbítható	90 nap, amely egy alkalommal 30 nappal meghosszabbítható	Vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint
Példák további jogorvoslati lehetőségek hiányára	További jogorvoslatra nincs lehetőség, különösen, ha az ügyfél: <ol style="list-style-type: none"> a) a pénzügyi szolgáltató munkatársának, közvetítőjének udvariatlan magatartását kifogásolja, munkajogi következményekre tesz javaslatot, b) a pénzügyi szolgáltató munkaszervezési gyakorlatát kifogásolja (pl.várakozási idő), c) méltányossági kérelmet nyújt be a pénzügyi szolgáltatónak, d) szerződés meg nem kötését (pl.hitelnyújtás elutasítását) kifogásolja, e) jogerősen lezárt ügy pénzügyi szolgáltató általi felülvizsgálatát kéri. 			

PANASZKEZELÉSI ELJÁRÁS MENETE

I. PANASZ A PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÓHOZ

Amennyiben Önnek kifogása, vitás ügye támadt pénzügyi szolgáltatójával szemben, az alábbiak szerint célszerű előterjeszteni panaszát:

- személyesen: nyitvatartási időben munkanapokon 8-16 óráig

Az egyszerű megítélésű szóbeli panaszt az intézmény szükség szerint azonnal orvosolja. Amennyiben nem vagy a megoldással nem ért egyet, úgy arról jegyzőkönyv készül, amelyet Önnek átadnak.

- telefonon: nyitvatartási időben munkanapokon 8-16 óráig, hét legalább egy munkanapján meghosszabbított elérhetőség szerint 8-20 óráig

Telefonon tett szóbeli panaszról hangfelvétel készül, amelyet a pénzügyi szervezet 1 évig őriz meg. Arról jegyzőkönyv készül, amelyet térítésmentesen kérhet a pénzügyi szervezettől.

- írásban: a pénzügyi szolgáltatónak címezve
Minél pontosabban jelölje meg kifogásait, és azokat az iratokat, közléseket, információkat, amelyek panasz alapjául szolgálnak, azok másolatát mellékelje.

Kifogásait elkülönítetten közölje, lényegre törően, amennyiben lehetséges, azokat felsorolásszerűen rögzítse. Használja a honlapunkon található [formanyomtatványt](#).

A pénzügyi szervezetnek megküldött panaszt célszerűtívevényes vagy ajánlott küldeményként postázni.

Írásbeli panasz esetén

- a pénzügyi szervezet 30 napon belül érdemi, kifejtő és írásbeli választ ad,
- a döntését indokolással látja el,
- hivatkozik a kapcsolódó jogszabályokra, és azokat röviden értelmezi továbbá
- közlí, hogy további jogorvoslatért hova fordulhat.

A bankok és biztosítók ügyfélszolgálatának elérhetőségét a Felügyelet honlapján a [piaci szereplők](#) között, vagy a pénzügyi szervezet saját honlapján találja meg.

II. KÉRELEM A PSZÁF-HOZ

Fogyasztói kérelmet nyújthat be a PSZÁF-nál, amennyiben

- pénzügyi szolgáltató írásbeli panaszára nem adott 30 napon belül választ,
- a panasz kivizsgálása nem jogszabályszerűen történt, így különösen, ha
 - a pénzügyi szolgáltató megtévesztette Önt, vagy
 - nem tartotta be a kárrendezési határidőt, vagy
- a panaszra adott válaszból jogszabálysértés gyanúja merül fel

KÉRELEM TARTALMI ELEMEI

A kérelemnek tartalmaznia kell az Ön által tett kifogásokat, az előterjesztő nevét, lakcímét, aláírását. Szükséges az állításokat alátámasztó dokumentumok (pl.: hirdetés, szerződés, panasz, válaszadás, tértivevények, hirdetésmények, stb.) csatolása is. Kérelme alapján a Felügyelet eljárást indíthat, amely során azt vizsgálja, hogy a pénzügyi szervezet megsértette-e a rá vonatkozó jogszabályok fogyasztóvédelmi rendelkezéseinek előírásait.

ÜGYFÉLKAPUN BENYÚJTHATÓ FOGYASZTÓVÉDELMI KÉRELEM ŪRLAP

Az elektronikus ūrlap kitöltésének, beküldésének lépései a következők:

- Ellenőrizze, hogy számítógépére telepítve van-e az Általános Nyomtatványkitöltő program JAVA-s változata. Ha nincs, akkor kérjük, hogy töltsse le az APEH oldaláról és az ott található leírás alapján telepítse azt (A Felügyelet fogyasztóvédelmi eljárást kérelmező nyomtatványa csak a fenti program telepítését követően használható!).
- Töltsse le a fogyasztóvédelmi eljárás megkezdéséhez beadható nyomtatványunkat valamint a kapcsolódó sūgő állomány telepítőkészletet.

- A letöltött ūrlapot, sūgő állományt telepítse számítógépén (ezt a letöltéssel egy időben is megteheti).
- Töltsse ki az e-ūrlapot az Általános Nyomtatványkitöltő programmal, mentse el. Lehetősége van a nyomtatványhoz egy csatolmányt rögzíteni – ami lehet MS Word 97-2003 formátum (.doc), MS Excel 97-2003 formátum (.xls), Adobe pdf, vagy egyszerű szöveg állomány (.txt) – az Általános Nyomtatványkitöltő program sūgőjában ismertetett módon.
- Jelentkezzen be az Ūgyfélkapun.
- Az elmentett ūrlapot töltsse fel a www.magyarorszag.hu oldalon.

Ha Ön beadvánnyal a Felügyelethez fordul, eljárásunkat a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény 64. §-a alapján, kérelemre indult fogyasztóvédelmi eljárás keretében végezzük.

A kérelemre indult eljárás esetén az ügyintézési határidő 3 hónap. Az ügyintézési határidő indokolt esetben, egy alkalommal 22 munkanappal meghosszabbítható. A tényállás tisztázásához szükséges, illetve a Felügyelet megkereséseiben szabott hiánypótlási határidő az ügyintézési határidőbe nem számít bele

ŪGYINTÉZÉSI HATÁRIDŐ

- 3 hónappal,
- egyszeri alkalommal 30 nappal meghosszabbítható, de
- az ügyintézési időbe nem számít bele a tényállás tisztázásához szükséges iratok beszerzése, illetve az azok hiánypótlására adott határidő.

Az ügyintézés teljes hossza ennek megfelelően akár több hónap (4-5 hónap) is lehet.

A FELŪGYELET ÁLTAL ALKALMAZHATÓ KÖVETKEZMÉNYEK

Amennyiben a Felügyelet megállapítja a fent hivatkozott jogszabályokban meghatározott rendelkezéseknek vagy a fogyasztóvédelmi eljárásban hozott határozatának megsértését, az alábbi jogkövetkezményeket alkalmazza:

A Felügyelet a jogsértővel szemben

- megtilthatja a jogsértő magatartás további folytatását,
- elrendelheti a jogsértő állapot megszüntetését,
- a hiányosságok megszüntetésére, intézkedések megtételére kötelezhet,
- feltételhez kötheti vagy megtilthatja a jogsértéssel érintett tevékenység végzését, illetve szolgáltatás nyújtását,
- ideiglenes intézkedéssel még a határozat meghozatalát megelőzően megtilthatja a jogsértő magatartás további folytatását
- fogyasztóvédelmi bírságot szabhat ki.

A Felügyelet minden esetben fogyasztóvédelmi bírságot szab ki, ha

- a Felügyeletnek a jogsértést megállapító jogerős határozatában a szolgáltató számára előírt kötelezettség teljesítésére megállapított határnap elteltét, illetve határidő lejártát követő hat hónapon belül a szolgáltató ugyanazon jogszabályi rendelkezést ismételtelen megsértette, vagy
- a jogsértés a fogyasztók széles körét érinti.

Fontos tudni, hogy a PSZÁF-nak nincs hatásköre eljárni az alábbi esetekben:

- a fogyasztó és a pénzügyi szervezet közötti szerződés létrejöttének,
- érvényességének,
- joghatásainak és megszűnésének, továbbá
- a szerződésszegés és joghatásai megállapításának esetében, továbbá
- nem jogosult egyedi intézkedés vagy kártérítés közvetlen kikényszerítésére.

Az egyedi jogviták elbírálására irányuló kérelmet a Felügyelet hatáskör hiányában elutasítja, amely eljárás további idővesztést okozhat az ügyfél számára.

Polgári jogvita esetén ugyanis a PSZÁF mellett működő alternatív vitarendezési fórum, a [Pénzügyi Békéltető Testület](#), illetve a bírósági út vehető igénybe.

III. A PÉNZÜGYI BÉKÉLTETŐ TESTÜLET (PBT) ÉS A BÍRÓSÁG ELJÁRÁSA

A PBT eljárása:

- írásbeli fogyasztói kérelem alapján indul
- szerződésből eredő egyedi fogyasztói jogvitákat bírál el
- bíróságon kívüli vitarendezési fórum
- célja az Ön és a pénzügyi szolgáltató közötti vita békés rendezése
- egyszerű, gyors, hatékony és költségkímélő

A PBT eljárása keretében megkísérli, hogy egyezséget hozzon létre Ön és a pénzügyi szolgáltató között, ennek eredménytelensége esetén pedig döntést hoz a vitában. A PBT működéséről, eljárásáról és feladatairól részletesen tájékozódhat annak [honlapján](#).

A polgári bíróság eljárása:

- keresettel indul
- bármely szerződésből eredő polgári jogi jogvita esetén elindítható

Fontos tudni, hogy amennyiben a szolgáltatóval nem sikerül rendezni a problémát, és [bíróshoz fordul](#), úgy azt követően a PBT eljárását már nem lehet kezdeményezni.

IV. HATÁRON ÁTNYÚLÓ PÉNZÜGYI VITÁK RENDEZÉSE

A pénzügyi szolgáltatói tevékenységgel összefüggő határon átnyúló fogyasztói jogvita esetén a Pénzügyi Békéltető Testület rendelkezik kizárólagos illetékességgel. A Pénzügyi Békéltető Testület a FIN-Net rendszer tagja, amely az Európai Gazdasági Térség (Európai Unió, továbbá Izland, Liechtenstein és Norvégia) területén a fogyasztók és a pénzügyi szolgáltatók közötti határon átnyúló pénzügyi viták alternatív vitarendezésére létrejött hálózat.

[Vitarendezési fórumok](#)

Mintatájékoztatók fizetési késedelembe esés esetére és a szerződés felmondása előtt

A PSZÁF az arculatilag frissült mintatájékoztatókat 2013. május 1-jétől javasolja alkalmazni a pénzügyi szolgáltatóknak.

A PSZÁF a mai nappal elérhetővé tette [mintatájékoztatóit](#) a pénzügyi szolgáltatók fogyasztóvédelmi kapcsolattartói számára létrehozott oldalon. A menüpont kialakításának elsődleges indoka a 2012. december 13-án megjelent, a követeléskezelési gyakorlat során elvárt fogyasztóvédelmi elvekről szóló [14/2012. számú ajánlásban](#) szereplő mintatájékoztatók teljes körű és gördülékenyebb alkalmazásának biztosítása volt. Az ajánlás alapján a követeléskezelőknek a tájékoztatókat a késedelembe eséskor, illetve a felmondás előtti tájékoztató leveleikhez ajánlott mellékelniük.

A Felügyelet az ajánlásban szereplő elveket, valamint a fizetési nehézségek esetén és felmondás előtt alkalmazandó, arculatilag frissült mintatájékoztatókat 2013. május 1-jétől javasolja alkalmazni.

Annak érdekében, hogy a hitelezés körében felmerülő mintatájékoztatók könnyebben megtalálhatóak legyenek, az új menüpont alatt a Felügyelet által korábban kiadott és arculatilag frissült, de tartalmilag változatlan Központ Hitelinformációs Rendszerről (KHR) szóló tájékoztató is elérhető.

Budapest, 2013. február 6.

Kapcsolódó anyagok

[Mintatájékoztatók fizetési késedelembe esés esetére és a szerződés felmondása előtt](#)

[Tájékoztató a hitelszerződés felmondása előtt](#)

[Tájékoztató fizetési nehézségek esetére](#)

[Mintatájékoztató a Központi Hitelinformációs Rendszerről \(KHR\) magánszemélyek részére](#)

Magyar modell a biztosítási piacon - Kit tiltanának be valójában? - Interjú dr. Banyár Józseffel

Az interjú 2013. február 27-én jelent meg a portfolio.hu-n. Alábbiakban változatlan tartalommal közöljük az írást.

P: Egyetért-e azzal a megállapítással, hogy ma Magyarországon nem érdemes befektetési egységhez kötött (unit-linked) biztosítást kötni, helyette inkább egy tisztán kockázati biztosítás és egy más típusú megtakarítási termék kombinációját érdemes választani?

Banyár József: Túl sommás ez a megállapítás, hiszen a magyarországi életbiztosítási paletta rendkívül változatos. A unit-linked termékeket sokan a magas költségszintjük miatt nem kedvelik, csakhogy ezek között vannak oly biztosítások is, amelyeknek viszonylag alacsony a költségtérhelésük, tehát kedvező választásnak bizonyulhatnak az ügyfél számára. Kétségtelenül nem ezek dominálják a piacot. Egy átlagos unit-linked biztosítást manapság valószínűleg nem érdemes kötni, mert a befektetési részt az ügyfelek más termékeken keresztül olcsóbban is el tudják érni.

P: Ön szerint miként kell változtatni ezen a helyzeten? Jöjjenek a nem unit-linked biztosítások, vagy a unit-linked termékeket kell olcsóbbá tenni?

B.J.: A PSZÁF nem határoz meg olyan szabályokat, amelyek egyik vagy másik terméket preferálják egy harmadikkal szemben. Ehelyett úgy véljük, hogy meg kell teremteni a minél szélesebb körű termék-összehasonlítás lehetőségét. Erre szolgálna a PSZÁF 2011-es kezdeményezése, amely egy általános teljes költségmutató bevezetését javasolta. Ennek lényege, hogy egyetlen mutató révén a unit-linked biztosítások ne csupán egymással, hanem különböző típusú pénzügyi termékekkel, így például a nyugdíjpénztári megtakarításokkal és a befektetési alapokkal is könnyen összehasonlíthatóvá váljanak. Ezzel az ügyfél a számára legelőnyösebb terméket választhatná ki, háttérbe szorítva a racionális választás szubjektív akadályait. A megtakarítási célú termékek közötti egyszerű választás az ügyfelek érdekét szolgálja, a PSZÁF számára pedig ez fontos szempont.

P: Csakhogy a unit-linked biztosítások nem pusztán megtakarítási termékek, kockázati jellegük is számottevő lehet. Emiatt akadt meg az egységes mutató kifejlesztése?

B.J.: A mutató kifejlesztése nem „zöldmezős beruházás”. A befektetési alapoknál már létezik a TER mutató, a unit-linked biztosításoknál a TKM mutató, a nyugdíjpénztáraknál viszont nincs jelenleg ilyen (igaz van más: a PSZÁF tesz közzé honlapján úgynevezett díjtérhelési statisztikákat). A TER meghatározását

európai uniós dokumentumok szabályozzák, ezért nem írható felül, pedig javításra szorul, hiszen nem tartalmaz minden szükséges tényezőt. A TKM-mel az a baj, hogy egy kicsit „túl sokat tud” a TER-hez képest, hiszen tartalmazza például a kereskedési költségeket és a kockázati díjat is. Ugyanakkor logikus, hogy ez utóbbi benne van, hiszen a biztosítók úgy manipulálhatnák a TKM-et, hogy a kockázati rész költségeit növelnék meg. Még nem találtuk meg az egységesen alkalmazható jó megoldást.

P: Jól látom, hogy a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási (kgfb) piac modelljét tekinti mintának az életbiztosítási piacon is az online díj-összehasonlítás lehetőségétől kezdve a termékek standardizálásáig?

B.J.: Inkább úgy fogalmaznék, hogy azt tartom közel ideálisnak, ahogy eddig működött a kgfb-piac, hiszen ez a piac átalakulóban van, nehéz megmondani, pontosan merre tart. Eddigi működését kétségtelenül példaértékűnek tartom. Az évi egyszeri díj hirdetést támogattam, hiszen árversenyre készítette a biztosítókat, hozzájárulva a díjak csökkenéséhez, és megfelelő ezáltal az ügyfelek érdekeinek. Az évi többszöri díj hirdetés lehetősége és a kampány eltűnése azonban kevésbé átláthatóvá és kevésbé ügyfélbaráttá teszi a piacot, így nem tartom jó irányznak.

P: Kétlem, hogy a kgfb-piaci modell automatikusan alkalmazható lenne más biztosítástípusokra. A kgfb például standardizált termék, a többi nem.

B.J.: Semmiképp sem automatikus alkalmazásról van szó. A kgfb speciális a tekintetben, hogy nem csupán kötelező, de felelősségbiztosítás is, tehát káresemény esetén a szolgáltatást nem az kapja, aki a biztosítási díjat fizeti. Ebből az következik, hogy annak, aki megveszi a kgfb-t, teljesen érdektelen, hogy milyen színvonalú a szolgáltatás, őt legtöbbször csak az ár érdekli. Szemben a többi biztosítással, ahol az árverseny mellett a szolgáltatási verseny is érvényesül. Másról is alkalmazható előnye viszont a kgfb-nek a standardizáltság. Ez teszi lehetővé, hogy online alkuszai összehasonlító oldalak épüljenek rá a piacra, amit ügyfélbarát jelenségnek tartok. A lakossági biztosításoknál célszerű lenne a szolgáltatási és díjstruktúrát ebben az értelemben standardizálni. Ez hangsúlyozottan nem azt jelenti, hogy egységesíteni, hanem hogy a szerkezetét összehasonlíthatóvá tenni. Így az ügyfelek a megfelelő információk birtokában tudnák kiválasztani, melyik számukra a preferált termék.

P.: A szolgáltatás standardizálásának eszköze lehet a kgfb esetében a direkt kárrendezés.

B.J.: Érthető cél, hogy a kgfb-piacon ne csak az ár, de a szolgáltatás minősége is számítson. A franciák és a belgák már 40 éve alkalmazzák a direkt kárrendezési technikát. Ennek két fajtája lehetséges, mind a kettőnél mindegy, hogy ki okozott kárt az ügyfélnek, ő a saját biztosítójához fordul. A direkt kárrendezés egyik fajtájánál a károsult ügyfél saját biztosítója rendezi a kárt, majd a számlát továbbküldi a másik biztosítónak. Ez rossz rendszer, hiszen teljesen elveszi az ügyfél biztosítójának érdekeltégét abban, hogy lenyomja a kárkifizetést. Csak abban lesz érdekelt, hogy az ügyfél minél elégedettebb legyen, úgymint a másik biztosító állja a cechet. A jelenlegi rendszerben viszont a biztosító abban érdekelt, hogy lenyomja a kárkifizetés összegét, de abban nem, hogy az ügyfél elégedett is legyen. Erre találták ki a franciák azt a változatot, amelyben van még egy csavar. Az ügyfél a saját biztosítójához megy, de azután nem a tényleges cechet állja a másik biztosító, hanem egy általánypárt (akár kisebb, akár nagyobb ennél a tényleges kár), amit az év elején állapítanak meg az előző év alapján. Érdekel tehát a biztosító abban, hogy az ügyfél elégedett legyen, de abban nem, hogy mindenáron, hiszen egy szint fölött már ő fizeti a kárt. Fogyasztóvédelmi szempontból akkor érdemes elgondolkodni az általánypártos direkt kárrendezés általánosságát tételén, ha azt látjuk, hogy fennáll a veszélye a szolgáltatási minőség tömeges romlásának.

P.: A biztosítási piac számára komoly veszteséggel járt a kgfb-piacon végbement öldöklő díjcsökkenés. Prudenciális szempontok alapján nem tekinti károsnak a folyamatot?

B.J.: Prudenciális szempontból eddig nem igazán mutattunk ki hiányosságot. Nyilvánvalóan probléma lenne, ha a biztosítók annyira felelőtlenül alámennének egymás díjainak, hogy már nem tudnák kifizetni a károkat. Ilyenre - a MÁV ÁBE részben ezzel magyarázható esete óta - nem volt eddig példa, köszönhetően annak is, hogy a díjak csökkenését - egyéb külső tényezők miatt - a károk visszaesése kísérte. Az objektív felelősség jogszabályi bevezetése, a KRESZ szigorítása, a gépjárműállomány cseréje, a benzinár-emelkedés és a válság miatti kisebb forgalom, illetve az ezek miatti kevesebb baleset kompenzálta a díjesést. Az ügyfelek szempontjából kedvezőnek tartom, hogy ez az összességében pozitív változás nem a biztosítók profitjában, hanem díjcsökkenés formájában jelentkezett, másrészt viszont nem került veszélybe a biztosítók fizetőképessége sem.

P.: Egyesek azonban arra panaszkodnak, hogy a kgfb-piac szereplői a korábban megképzett kártartalékok terhére kínálnak ügyfeleiknek alacsonyabb díjakat. Ragadozó árképzéssel kiszorítják a kisebb tartalékkal rendelkezőket, pl. az újonnan induló biztosítókat. Egyetért ezzel?

B.J.: Tavaly februárban közzétett tanulmányunk azzal foglalkozott, hogy veszélyesek-e ezek a kártartalék-felszabadítások a kgfb-piac szempontjából. Arra a következtetésre jutottunk, hogy az eddigi adatok alapján nem azok. A 2009-2010 környékén néhány biztosító által végrehajtott nagyobb összegű kártartalék-felszabadításoknak két célja lehetett. Egyrészt egy alacsonyabb díj elérése, másrészt a túlzott óvatosságból korábban megképzett kártartalékok felszabadítása. Az elemzésünk azt mutatta, hogy inkább ez utóbbi volt a magyarázat. Fontos azt is látni, hogy

a kártartalék felszabadítása egy biztosító számára csak átmeneti előnyt jelent, akkor lenne probléma, ha tartós kártartalék-felszabadítás történne. Ez esetben egy biztosító felélné azokat a tartalékokat, amelyekkel a jövőbeli károkat fedezni tudná. Erre eddig nem volt példa, s folyamatosan figyeljük a piacot, hogy ne is legyen.

P.: Tízmilliós elemszámúra nőtt mára a Központi Kártörténeti Nyilvántartó Rendszer adatbázisa, amely idővel lehetővé teheti a jelenlegi bonus-malus rendszernél szofisztikáltabb kockázatalapú árazást a kgfb-piacon. Eltűnhet ezzel a PSZÁF által fontosnak tartott standardizáltság?

B.J.: Még nem látható, milyen lenne a bonus-malust felváltó új rendszer. Egy biztos: a bonus-malus rendszer a standardizálásnak egy fontos formája. Ha ezt eltörlik, kétféle eset lehetséges. Az egyik, hogy egy nem standardizált rendszer lép a helyébe, ami katasztrófa lenne, mert a kampány mellett az objektív összehasonlíthatóságot is eltörlőlnék, vele pedig az ügyfelek eddigi fontos kapaszkodója szűnne meg. Ez biztosan csökkentené a versenyt, igaz, ez nem feltétlenül jár díjemelkedéssel. Az viszont bizonyos, hogy ha nincs verseny, a biztosítók a költségeiket lazábban veszik figyelembe az árazás során, s nincsenek rákényszerítve azok mérséklésére. De ha úgy törlik el majd a bonus-malus rendszert, hogy egy átfogóbb, standardizált rendszer lép a helyébe, ezzel önmagában semmi gond nem lenne. Arra kell vigyázni, hogy az árak szerkezetükben továbbra is összehasonlíthatóak legyenek, és a törvény határozza meg, milyen szempontok alapján lehet árazni.

P.: Az online alkuszok piaca sajátosan magyarországi jelenség. Milyenek látja a szerepüket?

B.J.: Alapvetően pozitívan ítélem meg a piacon betöltött helyüket, hiszen nagy szerepük volt abban, hogy csökkenjenek a díjak. Ezzel nem azt mondom, hogy nem lehet hibát találni a működésükben. Az internetes alkuszok a kampányon nőttek fel, ennek köszönhető, hogy ennyire megerősödtek. A kampányra építő online alkuzsi rendszer egy „véletlenül jól megtalált” magyar modell, amely nagyon bejött. Ezt a módszert akár propagálhatuk volna külföldön is. Ugyanakkor világos az is, hogy más biztosítási ágazatokban nem lehet a kgfb-hez hasonló kampányokat csinálni.

P.: Térjünk át egy másik közvetítői típusra! A PSZÁF szeretné betiltani az MLM-rendszerben történő értékesítést. Miért?

B.J.: Az MLM nem teljesen egységes fogalom. Ahogy mi használtuk negatív értelemben a fogalmat, az nem mindegyik olyan közvetítőre vonatkozik, aki többszintű hálózatban értékesít. MLM alatt mi azt értjük, ahogy például a mosópor értékesítése működik. Akkor szállhatok be a rendszerbe, ha rendszeresen veszek magamnak mosóport, ezzel szerzek jogot arra, hogy másoknak is értékesítsem, amiért jutalékot kapok. A mosóporos MLM-nél tehát a hálózatépítés és a termékértékesítés összefonódik. Úgy gondoljuk, hogy a pénzügyi termékek értékesítésénél ehhez képest található egy hatalmas különbség: mosóport folyamatosan veszek, kísérletezek vele, ha nem jön be, veszek másikat. Nagy értékű pénzügyi termékek esetében azonban nem működik ez a fajta próbálkozás. Akár évtizedekre elkötelezhetem magam, és jövedelem jelentős részét kötöm le vele - minden előzetes tapasztalat nélkül. Ha egy MLM-hálózat kötelező módon összeköti az életbiztosítás értékesítését és azt, hogy az illető jogot szerezzen az életbiztosítás értékesítésére, akkor a hosszú távú jólét szempontjából nem odaillő tényezővel kényszeríti arra, hogy életbiztosítást vásároljon. Kifejezetten ebben az esetben problémás az MLM szerkezete is: az MLM itt végső soron egy olyan „piramisjáték”, amely egy idő után összeomlik. Például a hálózati tag köt egy folyamatos díjas életbiztosítást, és arra számít, hogy majd abból fogja fizetni, hogy beszervez más embereket. De ahhoz, hogy fizetni tudja, tényleg minden hónapban be kell szervezni egy embert. Ha azonban gyorsan nő a hálózat, viszonylag hamar kimeríti a lehetőségeit, és nem érkeznek megfelelő számban új tagok. A lánc egyes tagjai elkezdik ekkor felmondani biztosításaikat, és a felmondások végigsöpörnek a hálózaton. A PSZÁF nem szívesen engedné meg, hogy sok embernek dekodoltan veszteséget okozó rendszer a jövőben is működjön.

P.: Az MLM-hálózatok vitték a hátukon az életbiztosítási piac egy részét éveken keresztül. Ezek szerint nem minden MLM-hálózatot akarnak betiltani, csak az előbb elmondott módon működőket. Ismerjük ezek arányát?

B.J.: Remélem, hogy nem sok ilyen működik Magyarországon. A kilencvenes évek elején az osztrák kalózbiztosítók gyakorlatilag ezzel a szisztémával jöttek hazánkba. A még piacon lévő, hasonlóan működő hálózatok MLM-rendszerű értékesítését szeretnénk kiküszöbölni, javaslatunkat eljuttattuk a Nemzetgazdasági Minisztériumnak.

P.: A hazai biztosítási szektor és a közvetítői piac új európai közvetítői szabályozás megjelenését várja. Hogy áll a folyamat Európában, illetve Magyarországon?

B.J.: A Bizottság tavaly nyáron tette közzé a vonatkozó direktíva, az IMD2 (a jelenleg hatályban lévő IMD1 módosítása) első változatát, amit nyilvános vitára bocsátottak. Pillanatnyilag ez a tervezet az Európa Parlament két bizottságánál van. Az ír EU-elnökség bizonytalan abban, hogy napirendre tűzze-e ezt a témát,

lehet, hogy áttolódik a következő elnökség idejére. Ami Magyarországot illeti, - az IMD2-től függetlenül -, több, a közvetítőkkel kapcsolatos javaslatunk is az NGM-nél van, a minisztérium nyilvánította a tárgyalási készségét abban a tekintetben, hogy valamikor idén tavasszal-nyáron módosítsák a biztosítási törvényt azzal, amiben addig megegyezünk. A közvetítőkkel kapcsolatban bizonyos tételek bekerülhetnek a mi átfogó koncepciónkba is.

P.: Melyek lehetnek ezek?

B.J.: A PSZÁF jelenleg is rendelkezik azzal a felhatalmazással, hogy a közvetítők oktatásával kapcsolatban rendeletet bocsásson ki. Mi elkészítettünk egy tervezetet, ami több szigorítást is tartalmaz. Egyeztetési kötelezettségünk van: egyrészt a PSZÁF-rendeletet is közösen át kell gondolni az NGM-mel, és az érintettekkel, másrészt az általunk elkészített rendelet nem teljesen fér bele meglévő felhatalmazásunkba, felvetettünk ugyanis egy-két törvénymódosítást is. Az NGM kifejezte szándékát, hogy olyan oktatási rendeletet alakítsunk ki, amely törvénymódosítással is járhat. Az oktatás szigorításához hasonlóan bekerülhet az új szabályozásba a jutalékok „csepegtetésének” a szabálya is. Nagyon szeretnénk elérni azt is, hogy az összes pénzügyi közvetítőnek egységes regisztrációja legyen, függetlenül attól, hogy hitelt vagy biztosítást közvetít. Semmi akadálya nincs ugyanis annak, hogy aki hitelt közvetít, az biztosítást is közvetítsen. Emlékeztetés: a PSZÁF-nál idén január 15-én felállt egy egységes közvetítői főosztály, amely már ebből a koncepcióból táplálkozik.

[Dr. Banyár Józseffel készült interjú a portfolio.hu-n.](http://portfolio.hu-n)

Michel Barnier uniós biztos nyilatkozata a bankközi referenciakamatlábakról

A bankközi referenciakamatlábak rendszerszintű referenciaértékek, melyek fontosak az euróterület monetáris politikájának transzmissziója szempontjából. Ezért a Bizottság figyelemmel kíséri az Euriborral kapcsolatos fejleményeket, különös tekintettel néhány panel bank nemrégiben történt kilépésére.

A referenciaértékek integritása döntő jelentőségű számos pénzügyi eszköz, kereskedelmi és nem kereskedelmi ügylet árazására nézve. Bármely előforduló hiba veszteséget okozhat a befektetők számára, torzíthatja a reálgazdaságot, és alááshatja a piaci bizalmat. A legutóbbi eseményeket követően a Bizottság sürgősen olyan intézkedések meghozatalát mozdította elő, amelyek biztosítják a referenciaértékek integritását.

A **piaci visszaélésről** szóló rendeletre és irányelvre irányuló módosított javaslatokat a tárgyalások első szakaszában az Európai Parlament és a Tanács politikailag jóváhagyta. A Bizottság 2013 második negyedévében további jogszabályokat fog javasolni a referenciaértékekre vonatkozóan, hogy még világosabbá váljanak a keretek, amelyek között a referenciaértékeket alkalmazni kell. Eközben az Európai Bankhatóság (EBA) és az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA) legújabb ajánlásai foglalkoznak az Euribor irányítási és ellenőrzési mechanizmusok kérdéseivel is. Tehát a panel bankok számára immáron megfelelőbb keretek állnak rendelkezésre ahhoz, hogy hozzájárulásukat adhassák a referenciaértékekhez.

A **bankközi referenciakamatlábak** rendszerszintű jelentőséggel bírnak. A kamatlábak bármilyen jellegű manipulálásából

eredő kár kihat a piacra és a társadalom egészére. A bankközi referenciakamatlábak fennmaradása a piacnak és az egész társadalomnak érdekében áll. Ezért az Egyesült Királyság hatóságai úgy döntöttek, hogy a Libor tekintetében kötelezővé teszik a benyújtásokat, és a Bizottság szolgálatainak konzultációs dokumentumai is megvitatták ezt a témát. Ha tehát egy bank azt fontolgatja, hogy kilép a referenciaérték meghatározásban résztvevő panelekből, vegye számításban azt a lehetőségét, hogy ismét csatlakoznia kell majd a panelekhez. A Bizottság 2013 második negyedévében készül kiadni a referenciaértékekről szóló javaslatát, és véleményem szerint ez a javaslat jogosítványt fog tartalmazni az Euriborhoz hasonló rendszerszintű referenciaértékekkel kapcsolatos kötelező benyújtások előírására. Az egyértelműség biztosítása érdekében az irányításom alatt álló szolgáltatók felkérjük az ESMA-t és az EBA-t, hogy kezdjék meg az előkészítő munkát, mely tekintetbe véve a bankok bankközi hitelezési piacokon való közreműködésüket meghatározza azon bankokat, amelyek számára kötelező lesz a részvétel a referenciakamatok megállapításában.

Brüsszel, 2013. február 8.

[Michel Barnier uniós biztos nyilatkozata](#)

Pénzmosás elleni küzdelem: a Bizottság szigorúbb szabályokkal válaszol az új fenyegetésekre

A Bizottság két javaslatot fogadott el, amelyek célja a pénzmosás elleni küzdelemre és a pénzáttulásokra vonatkozó jelenlegi uniós előírások megerősítése. A pénzmosással, valamint a terrorizmusfinanszírozással összefüggő fenyegetések folyamatosan változnak, ezért a szabályokat rendszeresen frissíteni kell.

Michel Barnier, a belső piacért és a szolgáltatásokért felelős biztos elmondta: „Az Unió élen jár a bűncselekményekből származó jövedelem tisztára mosása elleni küzdelemmel kapcsolatos nemzetközi törekvésekben. A feketepénz-áramlás árthat a pénzügyi szektor stabilitásának és hírnevének, a terrorizmus pedig társadalmunk alapjait támadja meg. A büntetőjogi megközelítésen túl a pénzügyi rendszerben végrehajtott megelőző intézkedések járulhatnak hozzá a pénzmosás megakadályozásához. Célunk, hogy egyértelmű szabályokat javasoljunk, amelyek megerősítik a bankok, jogászok, könyvelők és más érintett szakemberek éberségét.”

Cecilia Malmström, az uniós belügyekért felelős biztos a következőket nyilatkozta: „Feketepénznek nincs helye gazdaságunkban, függetlenül attól, hogy kábítószer-kereskedelemből, illegális

fegyverkereskedelemből vagy embercsempészetből származik-e. Biztosítanunk kell, hogy a bűnszervezetek ne tudják pénzüket tisztára mosni a bankrendszer vagy a szerencsejáték-szektor igénybevétele révén. A jogszerűen működő gazdaság védelme érdekében – különösen a válság időszakában – nem lehetnek kiskapuk a jogrendszerben, amelyeket a szervezett bűnözői körök vagy a terroristák kihasználhatnak. Bankjaink nem szolgálhatják azt a célt, hogy a maffia ott mossa tisztára a pénzét, és nem tehetik lehetővé a terrorizmus finanszírozását.”

Az előterjesztett intézkedéscsomag, amely kiegészíti a Bizottság által a bűnözés, korrupció és adókikerülés elleni küzdelemmel összefüggésben tett vagy tervezett egyéb intézkedéseket, többek között az alábbiakból áll:

- a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terro-

rizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló irányelv

- a pénzáttalásokat kísérő adatokról szóló rendelet, amelynek célja az áttalások megfelelő nyomonkövethetőségének biztosítása

Mindkét javaslat teljes mértékben figyelembe veszi a világ-szinten működő, pénzmosás elleni testület, a Pénzügyi Akció Munkacsoport (Financial Action Task Force – FATF), legutóbbi ajánlásait (lásd: [MEMO/12/246](#)), és számos területen továbblép, hogy létrehozza a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó legmagasabb színvonalú előírásokat.

Konkrétabban, mindkét javaslat célzottabb és jobban összpontosított kockázatalapú megközelítést ír elő.

Az új irányelv mindenekelőtt:

- javítja a szabályok egyértelműségét és összhangját a tagállamokban
- a tényleges tulajdonosok azonosítására szolgáló egyértelmű mechanizmus biztosítása révén. Emellett a vállalkozásoknak nyilvántartást kell vezetniük azoknak a személyeknek a személyazonosságai adatairól, akik a valóságban a vállalkozás mögött állnak.
- az ügyfél-átvilágításra vonatkozó szabályok egyértelműségének és átláthatóságának javítása révén, annak érdekében, hogy megfelelő ellenőrzések és eljárások biztosítsák az ügyfelek jobb megismerését és vállalkozásuk jellegének megértését. Különösen fontos annak biztosítása, hogy az érintettek ne értelmezzék félre az egyszerűsített eljárásokat és ne tekintsek az ügyfél-átvilágítási kötelezettség alóli teljes mentességnek.
- valamint a politikai közszerplőkre (vagyis a politikai pozíciójuknál fogva esetleg nagyobb kockázatot jelentő személyekre) vonatkozó rendelkezések kiterjesztése révén, mely rendelkezések (a külföldi közszerplők mellett) mostantól alkalmazandók a belföldi (uniós tagállamban letelepedett) közszerplőkre, valamint a nemzetközi szervezetekben tevékenykedő közszerplőkre is. Ez magában foglalja többek között az állam- és kormányfőket, a parlamenti képviselőket, a legfelsőbb bíróságok bírúit.
- kiterjeszti hatáskörét új fenyegetésekre és gyenge pontokra
- például annak biztosítása révén, hogy az előírások a teljes szerencsejáték-ágazatot lefedjék (a korábbi irányelv csak a kaszinókra vonatkozott), és az adóbűncselekményekre vonatkozó kifejezett utalás beillesztése révén.

- megerősíti a pénzmosás elleni küzdelem magas színvonalú előírásait
- azáltal, hogy az FATF előírásain túlmutatva hatálya alá vonja azokat a személyeket, akik árukkal kereskednek vagy szolgáltatást nyújtanak legalább 7 500 euró összegű készpénzfizetés mellett, mivel egyes érdekeltek jelezték, hogy a hatályos, 15 000 euró összegű küszöbérték nem elegendő. Ezekre a személyekre vonatkoznak majd az irányelv előírásai, és ez többek között azt jelenti, hogy ügyfél-átvilágítást kell végrehajtaniuk, nyilvántartást kell vezetniük, rendelkezniük kell belső ellenőrzéssel és jelentést kell készíteniük a gyanús ügyletekről. Így az irányelv minimális harmonizációt ír elő, és a tagállamok dönthetnek úgy is, hogy ennél alacsonyabb küszöbértéket határoznak meg.
- megerősíti az együttműködést a különböző nemzeti pénzügyi hírszerző egységek (FIU-k) között, amelyek feladata a pénzmosással vagy terrorizmusfinanszírozással összefüggő gyanúra vonatkozó bejelentések átvétele, elemzése és az illetékes hatóságok tájékoztatása.

A két javaslat előírja az illetékes hatóságok szankcionálási hatáskörének megerősítését például azáltal, hogy bevezet egy sor minimális, elveken alapuló szabályt a közigazgatási szankciók megerősítéséhez, és arra vonatkozó előírásokat határoz meg, hogy több országra kiterjedő esetekben hangolják össze intézkedéseiket.

ELŐZMÉNYEK:

A nemzetközi standardok 2012 februárjában közzétett módosítása ([IP/12/357](#)) nyomán a Bizottság úgy döntött, hogy a szükséges módosítások beillesztése érdekében haladéktalanul aktualizálja az uniós jogi keretet. Emellett a Bizottság felülvizsgálta a pénzmosás elleni harmadik irányelvet is, és megállapította, hogy az azonosított problémák kezelése érdekében a hatályos jogi keret frissítésére van szükség.

A jogi előírások javasolt frissítését az Európai Parlamentnek és a Miniszterek Tanácsának rendes jogalkotási eljárás keretében kell elfogadnia.

Brüsszel, 2013. február 5.

További információk:

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-87_hu.htm

http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm

Az európai bankrendszer kockázatértékelési jelentése

Az EBA nyilvánosságra hozta az európai bankrendszer kockázatait értékelő jelentését.

A jelentés friss információkat közöl az európai bankszektor kockázatairól és sérülékeny pontjairól. Ezzel, illetve a 2012 júliusában készült jelentéssel az EBA teljesíti az Európai Parlament és a Tanács 2010. november 24-i 1093/2010/EU számú rendeletének 43. preambulumbekzdésében foglalt feladatát, miszerint nyomon követi és értékeli a piaci fejleményeket, illetve

tájékoztatást nyújt egyéb uniós intézmények és a közvélemény számára.

2013. január 23.

[Az európai bankrendszer kockázatértékelési jelentése](#)

Az EBA helyreállítási tervek kidolgozását javasolja az EU nagy, határokon átnyúló bankcsoportjai számára

Az EBA hivatalos ajánlást fogadott el annak biztosítására, hogy az unióbeli nagy, határokon átnyúló bankok a 2013-as év végére csoportszintű helyreállítási terveket dolgozzanak ki.

A terveket be kell nyújtani az illetékes hatóságoknak, és felügyeleti kollégiumokban meg kell vitatni azokat. Az ajánlás célja, hogy ösztönözze a helyreállítási tervek készítését és uniószerzte előmozdítsa a legmagasabb szintű konvergenciát.

Az ajánlás az EBA arra vonatkozó mandátuma részeként került elfogadásra, hogy hozzájáruljon az eredményes és következetes helyreállítási és szanalási tervek kidolgozásához. Az ajánlás a közbenő időszakot igyekszik kitölteni, mielőtt uniós szinten létrejönne a hitelintézetek helyreállítási és szanalási terveinek átfogó jogszabályi kerete az Európai Bizottság 2012 júniusában benyújtott javaslatát követően.

Csoportszintű helyreállítási terveket kell megfogalmazni a Pénzügyi Stabilitási Tanács támogatásával jóváhagyott nemzetközi standardoknak megfelelően és az ajánláshoz csatolt sablonnal összhangban. A sablon kiterjed a kulcsfontosságú elemekre, melyeket helyreállítási tervben kell kezelni:

- általános, de átfogó tájékoztatás az intézményről és annak irányítási struktúrájáról;
- válsághelyzetben rendelkezésre álló lehetőségek felsorolása és ismertetése, továbbá végrehajtásuk és hatásuk értékelése;
- intézkedések, melyeket az intézmény végre kíván hajtani annak érdekében, hogy a jövőben elősegítse a helyreállítási terv aktualizálását, illetve annak megvalósítását válság idején.

A helyreállítási tervekre vonatkozó sablon a 2012 májusában közzétett EBA vitaanyagot követően készült el. A sablon összhangban van a Pénzügyi Stabilitási Tanács által 2011 októberében kiadott, a pénzügyi intézmények eredményes szanalási rendszereinek főbb sajátosságait meghatározó dokumentummal (Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions).

Az EBA ajánlás az illetékes nemzeti hatóságoknak szól, melyek a mellékletben felsorolt 39 európai bank székhely szerinti nemzeti felügyeleti hatóságai. Az illetékes nemzeti hatóságok 2013.

március 23-ig kötelesek az EBA-t értesíteni arról, hogy megfelelnek-e, illetve meg kívánnak-e felelni az említett ajánlásnak.

MEGJEGYZÉSEK

1. A G-20-ak vezetőinek a 2009. évi Pittsburgh-i csúcstalálkozóján kiadott következtetéseit követően a Pénzügyi Stabilitási Tanács 2011 októberében közzétette A [pénzügyi intézmények eredményes szanalási rendszereinek főbb sajátosságai](#) című dokumentumot. A dokumentum azokat az alapelemeket határozta meg, amelyeket a Pénzügyi Stabilitási Tanács szerint egy eredményes szanalási rendszernek tartalmaznia kell, beleértve a helyreállítási és szanalási tervezés konkrét előírásait.

2. 2012. május 15-én az EBA egy, a [helyreállítási tervekről szóló vitaanyagot](#) publikált, mely bemutatta a helyreállítási tervben kezelendő legfőbb elemeket és lényeges kérdéseket a Pénzügyi Stabilitási Tanács által kiadott fenti dokumentumának megfelelően. Ezért a vita egy lehetséges "helyreállítási terv sablonra" is kiterjedt.

3. 2012. június 6-án az Európai Bizottság közzétett egy [javaslatot a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanalását célzó keretrendszer létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre](#).

4. Az [EBA \(1093/2010 sz.\) rendeletének 25. cikke](#) értelmében "a Hatóság köteles hozzájárulni az eredményes és következetes helyreállítási és szanalási tervek kidolgozásához, és köteles abban aktívan részt venni".

5. Az [EBA rendelet 16. cikke](#) értelmében " az európai pénzügyi felügyeleti rendszer (ESFS) keretén belüli következetes, eredményes, felügyeleti gyakorlatok kialakítása érdekében a Hatóság [...] ajánlásokat ad ki az illetékes hatóságok vagy pénzügyintézetek részére"

2013. január 23.

[Az EBA helyreállítási tervek kidolgozását javasolja az EU nagy, határokon átnyúló bankcsoportjai számára](#)

Az ESMA kibocsátotta első kockázati jelentését az értékpapír piacokról

Az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA) publikálta első jelentését az EU értékpapír piacok trendjeiről, kockázatairól és sérülékenységéről, továbbá közzétette a 2012 negyedik negyedévére vonatkozó kockázati táblát.

A jelentés vizsgálja az értékpapír piacok 2012-ben elért teljesítményét, értékeli a trendeket és a kockázatokat annak érdekében, hogy átfogó képet nyújtson az Európai Unióban fennálló rendszerkockázatokról és makro-prudenciális kockázatokról. Ez segítséget adhat mind a nemzeti, mind az uniós szervezeteknek kockázateértékelésük elvégzésében. Azáltal, hogy úgy nagykereskedelmi mint lakossági szinten rendszeresen megvizsgálja a határokon átnyúló és szektorokon átívelő trendeket és

kockázatokat, az ESMA jelentése hozzá fog járulni a pénzügyi stabilitás előmozdításához és a fogyasztóvédelem erősítéséhez.

A jelentés megállapítja, hogy 2012-ben - különösen az év második felében - javultak az uniós értékpapír piacok és befektetési kondíciók az Európai Unióban, míg a negyedik negyedévben csökkent a rendszerkockázat az uniós értékpapír piacokon. A fellendülés kapcsolatba hozható azzal, hogy az EKB kora au-

gusztusban bejelentette a monetáris célú, végleges értékpapír-adásvételi műveletek (OMT) alkalmazását. Ez enyhítette az euróvezeti államkötvény-piacokra nehezedő nyomást, és csökkentette a piaci szereplők körében tapasztalható bizonytalanságot. Ennek ellenére a kockázati mutatók továbbra is magas szinteken maradtak: ez egyéb tényezők mellett a fennálló államadósságnak és bankválságnak, a kockázatértékelések befektetők általi kiigazításának, a finanszírozási kockázatnak, az alacsony kamatlábak esetleges tartós következményeinek, valamint a piaci rendszer működése akadályainak tudható be.

Steven Maijoor, az ESMA elnöke kijelentette:

“Az ESMA kockázatelemzése az enyhülés első fontos jeleit mutatja az EU pénzügyi piacain, mindazonáltal a kockázatok magas szinten maradnak. A szabályozóknak, a piaci szereplőknek és befektetőknek továbbra is éberen figyelniük kell a pénzügyi piacokon jelenlévő kockázatokra.

“Ez a jelentés útmutatót ad az értékpapír szabályozók számára a szabályozási fókuszot igénylő területeken abhoz, hogy a pénzügyi piacokon elért eredményekre tudjanak építeni és elősegítsék az unióban belül a pénzügyi stabilitást.”

A jelentés a következő főbb trendeket állapítja meg az uniós értékpapír piacokon:

- **Értékpapír piacok:** a változékony első félév után, a 2012-es évben javultak a pénzügyi piaci feltételek annak következtében, hogy az EKB bejelentette a monetáris célú, végleges értékpapír-adásvételi műveletek alkalmazását. Az államkötvénypiacok azonban továbbra is küszködnek;
- **Kollektív befektetések:** az alapkezelők hasznot húztak a piacok enyhüléséből (a teljes nettó eszközérték 8 trillió euró szemben a 2011-ben elért 7,4 trillióval). Ez a kötvény, fedezeti, ingatlan és tőzsdén kereskedett alapok számára volt a legelőnyösebb. Összességében azonban változékonyak maradtak az alapok bevételei.
- **Piaci infrastruktúrák:** az EU helyszíneken történő kereskedés jelentősen visszaesett a 2012-es évben. Ezzel szemben nőtt a központi szerződő felek bevonása: a kamatláb swapok (IRS) 60%-át ma már világszerte központi szerződő felek bevonásával számolják el, a hitel-nemteltjesítési csereügyletek esetében (CDS-ek) pedig ez az arány 10%.

A piaci trendeken és kockázatokon felül az ESMA olyan piaci fejleményeket is folyamatosan nyomon követ, amelyek úgy tekinthetők, hogy sérülékenységet hordozhatnak. Az ESMA 2012. évi jelentésének a következő elemek állnak a középpontjában:

- **Fedezetekkel kapcsolatos aggodalmak a pénzügyi piacon:** a fedezet nélküli piacoknak a pénzügyi válság alatti összeomlása és a szabályozási kezdeményezések miatt a piaci szereplők egyre nagyon mértékben támaszkodnak a fedezetekre mint a szerződő felek kockázatának enyhítésére szolgáló eszközre, ezzel ösztönözve a fedezet iránti keresletet. A fedezet iránti további kereslet 2013-2014-re meg fogja haladni a fedezet kínálatát, így viszonylag szűkülnek a fedezetek.
- **Fedezeti alapok és prime brókerek:** a fedezeti alapok és a prime brókerek által nyújtott pénzügyi közvetítés ér-

zékenyen reagálhat a biztosítékként adott eszközök árát érintő bármilyen negatív hatásra, ennek eredményeként szűkösebb fedezet állhat rendelkezésre, mely csökkenti a likviditást, és végül is akadályozza a repó finanszírozást.

NEGYEDÉVES KOCKÁZATI TÁBLA

A trendekről, kockázatokról és sérülékenységekről szóló jelentés kiegészítéseképpen az ESMA közzé fogja tenni a negyedéves kockázati tábláját. A 2012. negyedik negyedévére vonatkozó kockázati tábla a következő fejleményeket elemzi:

- **Likviditási kockázat:** 2012-ben a likviditási kockázat kezdett szétszóródni a piaci szegmensekben és a tagállamokban. A legújabb szakpolitikai intézkedések néhány szegmensen belül csökkentették a likviditási kockázatot, míg egyéb szegmensek – mint például a pénzpiaci alapok – szűkülő likviditással néztek szembe. Az államkötvénypiacon belül viszont jelentős marad a likviditási kockázat;
- **Hitelkockázat:** összességében növekedett az EU hitelki-bocsátása, de az a magasabb kockázatú eszközökre irányult. A magasabb kockázati pótléknak kitétt bankok és államok rövidebb futamidőkre koncentráltak. Amennyiben romlanak a piaci feltételek, ezek a kibocsátók finanszírozási nehézségekkel találhatják szembe magukat, és továbbra is jelentős marad a hitelkockázat és a megújítási kockázat.
- **Piaci kockázat:** a részvény- és kötvénypiacok az enyhülés jeleit mutatták a 2012-es évben, a harmadik negyedévtől kezdődően. Különösen a befektetők tűntek kevésbé vonakodónak a kockázatos kötvényekkel szemben;
- **Fertőzési kockázat:** vegyesek maradtak az uniós államkötvénypiacok a 2012-es évben is. Az alacsonyabb CDS kitétségek és a befektetők fokozottabb kockázateszlelése segített enyhíteni a piaci kockázatokat. Továbbra is magasak maradtak a fertőzési kockázatok azokban az országokban, amelyek még mindig magas államkötvényhozammal szembesülnek.

KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

Folyamatos piacfelügyeleti tevékenysége részeként az ESMA negyedévenként aktualizálni fogja a jelentését, és kiegészíti azt a negyedéves kockázati táblázzal.

2013. február 14.

[Az ESMA kibocsátotta első kockázati jelentését az értékpapír piacokról](#)

Az ESMA észrevételeket vár a shortolási rendelet felülvizsgálatára vonatkozóan

Az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA) [véleményezési felhívást](#) adott ki a short ügyletekről és a hitel-nemteljesítési csereügyletekkel kapcsolatos egyes szempontokról szóló 236/2012/EU számú rendelet (SSR) értékelésére.

Ezt követően [hivatalos megbízást](#) kap az Európai Bizottságtól, mely megbízás az SSR hatásainak értékelésére vonatkozó technikai jellegű tanácsadásra szól.

Annak érdekében, hogy össze tudja állítani technikai jellegű tanácsait az SSR hatásairól, az ESMA felkéri a befektetőket, a piaci szereplőket és egyéb érdekeltet, hogy március 15-ig válaszoljanak a véleményezési felhívásban feltett kérdésekre.

Az ESMA várhatóan május 31-ig megküldi tanácsait az Európai Bizottság számára. Ezzel hozzájárul majd az Európai Bizottság

által, a shortolási rendelet felülvizsgálatáról készített jelentéshez. A jelentést a Bizottságnak 2013. június 30-ig kell az Európai Parlament és a Tanács elé terjesztenie.

A válaszadás határideje: 2013. március 15.

2013. február 13.

[Az ESMA észrevételeket vár a shortolási rendelet felülvizsgálatára vonatkozóan](#)

ESMA szabályok az alternatív alapkezelők túlzott kockázatvállalásának korlátozására

Az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA) közzétette végleges javadalmazási iránymutatásait az alternatív befektetési alapkezelők (ABAK) számára.

A szabályok az alternatív befektetési alapok vezetőire vonatkoznak, ideértve a fedezeti alapokat, a magán részvényalapokat és az ingatlanalapokat. Az EU-n kívüli alternatív befektetési alapkezelők, melyek (útlevelel megállapodások alapján) alapokat forgalmaznak EU befektetők számára, egy átmeneti időszakot követően szintén teljes mértékben az iránymutatások alá esnek.

Felkérlik az ABAK-okat arra, hogy helyes és körültekintő javadalmazási politikát és szervezeti struktúrát vezessenek be az összeférhetetlenség elkerülése érdekében, mely túlzott kockázatvállalást eredményezhetne. Annak erősebb szabályozása, hogy milyen módon fizetik ki az alapkezelőket, végső soron a befektetők fokozott védelméhez vezethet.

Steven Maijoor, az ESMA elnöke kijelentette:

“Ezek az iránymutatások segítenek előmozdítani azt, hogy az alapkezelők körültekintőbben vállaljanak kockázatot, és segítenek összehangolni az alapkezelők és a befektetők érdekeit. Annak biztosítása, hogy a fizetésre vonatkozó rendelkezések alkalmazása közösen és következetes módon történjen, kulcsszerepet játszik a befektetők védelmének növelésében és egyenlő versenyfeltételek garantálásában az alternatív alapok ágazatában az egész Európai Unióban.”

A PÉNZÜGYI SEKTORRAL HARMONIZÁLT FIZETÉSI SZABÁLYOK

Az alternatív befektetési alapkezelőkről szóló irányelv egy sor szabályt állapít meg, amelyet a befektetési alapkezelőknek be kell tartaniuk az egyes alkalmazotti kategóriákra vonatkozó javadalmazási politika meghatározásakor és alkalmazásakor. Az ESMA iránymutatásai tovább pontosítják az irányelv rendelkezéseit. Az iránymutatások kidolgozása során az ESMA együttműködött az Európai Bankhatósággal annak biztosítására, hogy a pénzügyi szektorokon belül összhangban legyenek a javadalmazási politikára vonatkozó iránymutatások.

Az iránymutatások kulcsfontosságú elemei a következők:

AZ ALTERNATÍV BEFEKTETÉSI ALAPOK BELSŐ IRÁNYÍTÁSA:

- Minden alternatív befektetési alapkezelő irányító szervezetnek gondoskodniuk kell helyes és körültekintő javadalmazási politikák/struktúrák bevezetéséről és betartásáról;
- Az alternatív befektetési alapkezelőknek kell kiválasztaniuk az alkalmazotti kategóriákat, amelyekre a javadalmazási politika vonatkozik, és be kell mutatniuk, milyen kritériumok alapján történt meg a kiválasztás;

AZ ÉRINTETT ALKALMAZOTTI KATEGÓRIÁK

Az ESMA javadalmazási iránymutatásai meghatározott alkalmazottakra vonatkoznak, akik az alternatív befektetési alap kockázati profiljára szakmai tevékenységük révén lényeges hatást gyakorolnak. Ezek közé tartoznak:

- a felső vezetés, kockázatvállalási és ellenőrzési funkciókért felelős munkatársak; valamint
- a teljes javadalmazásuk mértéke miatt a fent említett kategóriákkal azonos javadalmazási kategóriába tartozó alkalmazottak.

AZ ÉRINTETT JAVADALMAZÁSI KATEGÓRIÁK

- Az iránymutatások alkalmazásában a javadalmazás az alternatív befektetési alapkezelő társaságok által kifizetett bármilyen típusú javadalmazásból vagy jutatásból, maga az befektetési alap által kifizetett bármilyen összegből áll, beleértve a nyereségrészesedést, és a befektetési alap befektetési jegyeinek vagy részvényeinek bármilyen formában, a meghatározott alkalmazotti kör által nyújtott szakmai szolgáltatás ellentételezésére történő átadását;
- valamennyi javadalmazást be kell sorolni a rögzített javadalmazások (teljesítményi szempontok figyelembe vétele

nélküli kifizetések vagy juttatások) vagy a változó javadalmazások (teljesítményen alapuló, illetve bizonyos esetekben egyéb szerződéses kritériumoktól függő további kifizetések vagy juttatások) közé.

A javadalmazás mindkét összetevője (a rögzített és változó javadalmazás is) tartalmazhat pénzbeli kifizetéseket vagy juttatásokat (úgy mint a befektetési alap által fizetett készpénz, részvények, opciók, javadalmazás, például nyereségrészesedési modelleken keresztül) vagy nem pénzbeli juttatásokat (úgy mint engedmények, különleges gépjármű költségtérítések stb.).

KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

Az iránymutatások le lesznek fordítva az EU hivatalos nyelveire. A fordításoknak az ESMA honlapján történő közzétételét követő két hónapon belül az illetékes hatóságok kötelesek vizsgálta az ESMA-nak, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánják-e felelni az iránymutatásoknak, azaz beépítik-e azokat a felügyeleti gyakorlatukba. Az iránymutatások 2013. július 22-én lépnek életbe az alternatív befektetési alapkezelőkről szóló irányelv átmeneti rendelkezései alapján.

2013. február 11.

[ESMA szabályok az alternatív alapkezelők túlzott kockázatvállalásának korlátozására](#)

Az EIOPA nyilvánosságra hozta a jelentését a felügyeleti kollégiumok működéséről és a 2013. évi akciótervről

Az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatói-nyugdíj Hatóság (EIOPA) közzétette a felügyeleti kollégiumok működéséről és a 2013. évi akciótervről szóló jelentését.

A jelentés szerint 2012-es év végén 91 határon átnyúló vállalkozásokat magában foglaló biztosítási csoport működött az Európai Gazdasági Térség (EEA/EGT). Hetvenyolc csoportnál szerveztek felügyeleti kollégiumot szemben a 2011. évi 69 csoporttal. Legalább 20 nagy csoport tartott évente több mint egy alkalommal kollégiumi ülést. Tizenhét nemzeti felügyeleti hatóság járt el csoportfelügyelőként.

Az 2012-es év folyamán az EIOPA szinte valamennyi kollégiumi ülésen részt vett 75 csoport esetében. A Hatóság a következő módon járult hozzá a kollégiumok munkájához: katalógust állított össze rendszeres információcsere céljából és prezentációkat tartott a kollégiumokban az EGK biztosítási szektorát érintő kockázatoknak az EIOPA által történő rendszeres értékeléséről, ez magában foglalja az EIOPA által készített kockázati tábla eredményeinek magyarázatát is.

A jelentés arra a következtetésre jutott, hogy a Szolvencia II végrehajtásának pontos időpontja körüli bizonytalanság ellenére

a kollégiumokban részt vevő felügyelők jelentős erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy felkészüljenek az új keret alkalmazására, és hogy különösen a pre-applikációs folyamat alatt felkészüljenek a Szolvencia II szerinti belső modellek használatára. Az EIOPA azonban eltéréseket észlelt a kollégiumok között az információcsere körét és gyakoriságát, valamint a kockázatelemzést és kockázatelemzéssel kapcsolatos megközelítési módokat illetően.

Ebben a vonatkozásban az EIOPA 2013. évi akciótervének főbb célkitűzései között szerepel, hogy minden kollégiumban közös egyetértést kell kialakítani a kockázatelemzésről és elemzésről, a közbenső időszakban értékelni kell a felügyelők közötti koordinációs megállapodás alakulását, illetve egyeztetni kell a belső modellek pre-applikációját.

Gabriel Bernardino, az EIOPA elnöke a következőket mondta: “Az EIOPA kollégiumi munkájának az a stratégiai célkitűzése, hogy az egész EGK-ra kiterjedő következetes, koherens és eredményes felügyeletet hozzon létre a határon átnyúló biztosítási csoportokra vonatkozóan, mely mind a csoport, mind a felügyelés hasznára válik. A nemzeti felügyelők és az EIOPA jelentős előrehaladást ért el 2012-ben, és a 2013. évi akcióterv a kollégiumi munka további javítására törekszik a kihívásokkal teli és nagy igényeket támasztó környezetben”.

2013. január 29.

[Az EIOPA nyilvánosságra hozza a jelentését a felügyeleti kollégiumok működéséről és a 2013. évi akciótervről](#)

Felügyeleti állásfoglalások

A Felügyelet az Alaptörvényből fakadó szabályozói feladatkörére tekintettel felelős szabályozó és jogalkalmazó szervként szükségesnek tartja, hogy a felügyelt intézmények, a pénzügyi szervezetek vagy a pénzügyi szektor valamely ágazatába belépni kívánó személyek részére a vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatban orientáló jogértelmezéseket, azaz állásfoglalásokat adjon ki.

Felügyeleti állásfoglalás kiadására jellemzően jogszabályi rendelkezések értelmezése, vagy keretjellegű normatív rendelkezések tartalommal való feltöltése vonatkozásában kerül sor. A Felügyelet célja az állásfoglalások kiadásával az, hogy jogi normák által nem szabályozott kérdésekben, vagy többféleképpen értelmezhető, adott esetben egymásnak ellentmondó jogi szabályozás esetén saját álláspontját ismertesse.

A Felügyelet állásfoglalása nem tekinthető kötelező erejűnek, a benne foglaltaknak más hatóságra, bíróságra nézve nincs kötelező ereje.

A Felügyelethez érkező állásfoglalás iránti kérelmek kezeléséről részletes felvilágosítást a lenti [tájékoztatóban](#) olvashat.

A Felügyelet honlapján található keresőfelületen kezdeményezhető ún. szabad szavas, az állásfoglalások címe és tartalma szerinti szűrés, valamint szektor/típus szerinti bontásban is listázhatók az eltérő kategóriákban, témakörökben az egyes években kiadott állásfoglalások.

[Felügyeleti állásfoglalások](#)

A PSZÁF Hírlevéllel, a benne szereplő információkkal kapcsolatos kérdésével, észrevételével keresse Binder István sajtószóvivőt a 489-9235-os telefonszámon, vagy a binder.istvan@pszaf.hu elektronikus postacímen. Amennyiben szeretné, hogy hírlevelünk minden hónapban automatikusan megérkezzen az Ön e-mail címére, regisztráljon a Felügyelet honlapján (www.pszaf.hu).

Szerkeszti a Szerkesztőbizottság
© Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

